

Zpravodaj



Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

5/2025

Přátelské a poznávací setkání v Linstow

Rozhovor s Mgr. Tomášem Kavkou, Ph.D. z Národního muzea

Díky projektu „Už nikdy více etnické čistky“, který realizuje Spolek Čechů z Volyně a jejich přátel ve spolupráci s Národním muzeem a Wohlynier Umsiedler Museum, proběhlo několikadenní setkání v Linstow. „Wohlynier Umsiedler Museum“ neboli Muzeum volyňských přesídlenců hostilo v rámci svého tradičního festivalu delegaci z České republiky. Proto v Linstow prožívali poslední srpnové dny zástupci z našeho spolku a z Národního muzea. Svoje dojmy a poznatky nám sdělí Tomáš Kavka.

Jaká je historie tohoto muzea?

Do Linstow přišli na konci 2. světové války němečtí uprchlíci, z nichž mnozí pocházeli právě z Volyně. Jejich předci se tam vystěhovali v 60. letech 19. století. V roce 1990 byla zrekonstruována jedna z usedlostí, tak vznikl skanzen, který byl v roce 1993 rozšířen a přeměněn na Muzeum přesídlenců z Volyně (Wohlynier Umsiedler Museum). My jsme v něm zorganizovali ve dnech 29. 8. - 1. 9. 2025 společné pracovní setkání. To bylo spojeno s konáním 33. muzejního festivalu s názvem „80 let od nových začátků v Linstow“.

Naši skupinu, která dostala prostor k návštěvě v rámci projektu podpořeného Česko německým fondem budoucnosti, tvořili historikové z Národního muzea – Mgr. Tomáš Kavka, Ph.D. a Mgr. Ondřej Štěpánek, edukátorky Mgr. Eliška Pekárková a Mgr. Michaela Šmídová.

Za spolek se zúčastnil předseda sdružení Mgr. Miroslav Srbecký, členka podbořanského regionu a vedoucí kulturní komise v Podbořanech Mgr. Romana Havrdová a historik a člen Martin Kaše. Část našeho týmu z Národního muzea se mohla zúčastnit již pátečního programu.

S jakým cílem jste se vydal do muzea v Linstow a jaké dojmy si z návštěvy odnášíte?

Cílů jsme měli v našem týmu několik. Prvním bylo pro náš projekt o českých komunitách na Ukrajině zdokumentovat a osobně lépe pochopit, jakým způsobem funguje a svoji minulost si připomíná komunita tzv. volyňských Němců. Samozřejmě Muzeum volyňských přesídlenců v Linstow se od české muzejní prezentace Hlasy Čechů z Volyně v Podbořanech docela odlišuje a jeho zasazení do velmi řídké obydlené oblasti mu dává též specifickou atmosféru. Jak jsme v diskusi s aktivními členy Heimatverein Linstow a hlavně ředitelem muzea Michaellem Thossem pochopili, aktivita jejich spolku je spíše lokální. Volyňských Němců bylo několikrát více než Čechů a jejich potomci jsou dnes roztroušeni v celém Německu i za jeho hranicemi. Místní rádi přivítají všechny členy komunity, nicméně aktivity jsou spojeny s obcí a v kooperaci se spolkovou zemí

Slovo předsedy

Vážené dámy, vážení pánové, milí vzdálení i blízcí rodinní příslušníci a přátelé, je mi velkou ctí a potěšením, že vám mohu připomenout dvě významná výročí v dějinách našeho spolku – výročí, která připomínají nejen počátky naší organizace, ale i sílu a odhodlání všech volyňských Čechů uchovat své kořeny a tradice.

80 let od vzniku Prozatímního volyňského akčního výboru

Před osmdesáti lety, dne 24. května 1945, byl v Libuši u Prahy ustaven Prozatímní volyňský akční výbor. Na jeho činnost navázala první valná a zároveň ustavující schůze, která se konala 10. února 1946 v Žatci, kde byl založen Svaz Čechů z Volyně.

Tento svaz se již od samého počátku stal neocenitelným pomocníkem při začleňování reemigrujících Čechů z Volyně do života v tehdejším Československu. Jeho činnost měla téměř institucionální charakter – pomáhal krajanům získávat potřebné doklady, řešil složité majetkoprávní otázky při přebírání nemovitostí, poskytoval právní i organizační podporu. Od října 1946 začaly vycházet i svazové noviny Věrná stráž, které se staly důležitým spojovacím článkem mezi jednotlivými rodinami a osadami.

pokračování na straně 6.



Z regionů ...

Upozornění a výzva pro členy regionu Šumperk

Vzhledem k přetrvávajícím nedoplatkům členských příspěvků za rok 2024 a 2025 u některých členů a aktuálně dopředné úhradě na rok 2026 uvádím číslo sběrného účtu pro členy regionu Šumperk: 675836463/0300, na který zašlete nebo zajistíte zaslání členského příspěvku na rok 2026 ve výši 300 Kč. Komu z členů se nepodařilo uhradit za rok 2024 a 2025 členský příspěvek, tak jak dříve byli zvyklí prostřednictvím předsedy, důvěrníka, nebo pokladníka, uhradte na uvedený účet 300 Kč, za každý rok. Někteří členové dostávají Zpravodaj na dluh, proto umožňujeme tímto způsobem vyrovnání. Nezapomeňte uvést identifikaci platby tj. jméno a příjmení za koho se platí. Všechny členské příspěvky uhradte do konce roku 2025. Děkuji.

Jan Pavlica, ekonom SČVP, z.s.

Upozornění a výzva pro členy regionu Olomouc

Vzhledem k nedoplatkům členských příspěvků za rok 2025 u některých členů a nově dopředné úhrady na rok 2026 za všechny členy uvádím číslo sběrného účtu pro region Olomouc: 675836463/0300.

Na uvedený účet uhradte, nebo zajistíte úhradu členského příspěvek ve výši 300 Kč za každý neuhrazený rok. Někteří členové dostávají Zpravodaj na dluh, proto umožňujeme tímto způsobem vyrovnání. Nezapomeňte uvést identifikaci platby tj. jméno a příjmení za koho se platí. Všechny členské příspěvky uhradte do konce roku 2025. Děkuji.

Jan Pavlica, ekonom SČVP, z.s.

Informace pro členy regionu Brno

Členský příspěvek na rok 2026 je možno uhradit na setkání regionu, nebo zajistit úhradu na sběrný účet číslo: 436134093/0800. Nezapomeňte uvést identifikaci platby tj. jméno a příjmení toho, kdo platí.

Členský příspěvek uhradte nejpozději do konce roku 2025. Děkuji. Jan Pavlica, předseda regionu.

Pozvánka pro region Šumperk

Výbor regionu Šumperk zve všechny členy regionu Šumperk a jejich přátele na členskou schůzi regionu, která se bude konat dne 8. listopadu 2025 od 14 hodin v restauraci Classic v Šumperku, ul. Jeremenkova. Členové i jejich rodinní příslušníci jsou srdečně zváni. Za region Lada Cinegrová.

Zpráva o činnosti regionu Praha Vyšehrad

Ve středu 24. září 2025 se v salonku pražského hotelu OSTAŠ uskutečnilo naše první poprázdňinové – letošní už páté – setkání. Účastníci si vylechli aktuální informace o dění v SČVP a účasti na zájezdech kladenského Spolku pro zachování odkazu českého odboje, shlédli power-pointovou prezentaci dalšího – už třetího – tématu „80. výročí Ostravsko-opavské operace v souvislostech“ a rozhodli se pro posunutí začátku našich setkání o dvě hodiny, aby tak ti, kteří jsou v pracovním procesu, měli lepší šanci na ně dorazit. Setkání proběhlo v přátelské atmosféře, při které účastníci při káfičku diskutovali, povídali si a také vzájemně prezentovali výsledky svého volyňského rodinného bádání.

Další dvě setkání se budou konat opět poslední středy v měsíci, tj. 29. října 2025 a 26. listopadu 2025 vždy od 15:00 hod. – jako obvykle budou rozesílány pozvánky. Poslední letošní setkání bude mít charakter předvánoční členské schůze a bude se konat ve středu 10. prosince 2025 od 13:00 hod. – součástí bude pohoštění s reprodukcí hudby ve vánočním duchu. Pozvánku s programem rozešleme v měsíčním předstihu s přáním, abychom se sešli v hojném počtu.

Příští PP-prezentace budou na témata: „81. výročí Karpatsko-dukelské operace v souvislostech“ a další (upřesníme je v pozvánkách).

Na shledanou v pražském hotelu OSTAŠ, Orebitská 601/8 – spojení: ze stanice FLORENC do stanice U PAMÁTNÍKU autobusy č. 133, 175 nebo 207 a pak cca 100 m pěšky nebo ze stanice HLAVNÍ NÁDRAŽÍ (ul. Bolzanova) do stanice VIKTORIA ŽIŽKOV (1. zastávka) a pak ulicí Husineckou přes Kostnické náměstí do ulice Orebitská.

Přijďte mezi nás – srdečně zveme také volyňské badatele, zájemce o členství a ostatní sympatizanty.

Miloslav Košťál, předseda regionu Praha Vyšehrad

Vánoční setkání regionu Podbořany

Předvánoční setkání proběhne v pátek 12. 12. od 16,30 v Muzeu Podbořany. Podle vašich možností uvítáme slané i sladké občerstvení, pití a vše ostatní zajištěno.

Proběhlo setkání v Žatci

Dne 24. 9. proběhla vernisáž putovní výstavy „Cestou 1. československého armádního sboru“ v Kapucínském klášteře v Žatci. Vernisáž proběhla v rámci členské schůze a po ní byla přednáška Bc. Romana Štéra. Expozice bude přístupná v těchto dnech: úterý 30. září, úterý 7. října, čtvrtek 9. října, úterý 14. října, čtvrtek 16. října, úterý 21. října, čtvrtek 30. října. Od 9 do 12 hodin pro školy, od 13 do 16 hodin pro veřejnost.

Pozvánka - Valná hromada

KDY: 25. 10. 2025 od 10,15 hodin

registrace: 9,15-10,15

KDE: Hotel LEGIE

Sokolská 486/33, 120 00 Praha 2

Delegáti dostali pozvánky.

Meklenbursko-Pomoří. Dalším cílem bylo předat informaci o existenci komunity Čechů z Volyně. V tomto případě byla skvělá přednáška Ondřeje Štěpánka v pátečním programu, stejně tak nám k prezentaci pomohla zdravotní v rámci sobotních oslav. Zásadní byl pak dvoudenní workshop, který podpořil Česko-německý fond budoucnosti, a ve kterém jsme seznámili místní komunitu mnohem obsáhleji s historií i současností Čechů z Volyně, jakož jsme se i my dozvěděli o projektech a bádání spojených s volyňskými Němci. Během prvních dní festivalu jsme se tak vzájemně poznali, při workshopu pak vytvořili i perspektivy další spolupráce. Nechci, aby to vyznělo frázovitě, ale očekávání byla naplněna.

Je to vaše první setkání s tímto muzeem?

S kolegou Štěpánkem jsme byli v Linstow prvně před Vánoci v roce 2023 v rámci mapování míst paměti na multietnickou Volyň a naše tehdejší závěry ze setkání, společný slib s ředitelem muzea Michaellem Thossem, že spolupráci rozvineme, vlastně naplňujeme. Už po zveřejnění našeho článku o Muzeu vysídlení z Volyně v Linstow, který vyšel ve Zpravodaji Sdružení v roce 2024, jsme zaznamenali jistý zájem o dějiny etnických Němců na Volyni a jejich muzeum. V rámci řešení našeho projektu NAKI o Českých komunitách na Ukrajině v Národním muzeu (řešíme jej společně s Národním archivem a Etnologickým ústavem Akademie věd ČR), které nám též dobře slouží jako konkrétní příklad příběhu české migrace, jsme začali připravovat i se Sdružením volyňských Čechů společný projekt. V něm jde o to, aby by se dějiny a kultura narozených na Volyni a jejich potomků v ČR a Německu vzájemně představily a chceme tak do budoucna vytvořit prostor pro další nová pole spolupráce nejen vědecké, ale i kulturní.

Co pro vás bylo nejzajímavějším bodem setkání?

Těch bodů, které mě zaujaly, byla spousta. Samozřejmě byl pro nás velmi důležitý hned první páteční den, který byl spojen s přednáškami historiků ze tří států, jež nabídl perspektivu tří pohledů. O poválečné historii obce Linstow a jejího obyvatelstva s vysokým procentem utečenců z Volyně v páteční přednášce hovořil ředitel linstowského muzea Michael Thoss. Jejich příběh je proti českému trochu jiný. Příchod, chceme-li návrat, volyňských Němců do oblasti Meklenburska, kde leží vesnička Linstow, postrádá pozitivní konotace či jakýkoli oslavný étos. V Linstow se většina rodin ocitla až po několikaleté anabázi nuceného vystěhování z Volyně. První destinací, kam byly z Ukrajiny německé rodiny poslány, byla tehdejší říšská župa tzv. Povartí (Wartegau), region s centrem v dnešní polské Poznani. Ten měl být po dobytí Polska Německem od roku 1939 postupně zcela germanizován. Etnicky německé obyvatelstvo Volyně bylo jednou z vybraných skupin, která počátkem 40. let 20. století byla v souladu s nacistickými plány nucena opustit své domovy, přičemž právě v Povartí dostávali nejvíce statky, živnosti a ubytování po vyháněných Polácích, Židech a dalších etnikách, aby zde dali základ konečnému osídlení čistou arijskou rasou. V posledních válečných měsících roku 1945, kdy se východní fronta dostala až k hranicím Německa, pak následoval nucený útek volyňských Němců nejen před Rudou armádou, ale i původními polskými obyvateli. Jako příslušníci poražené strany války hledali nové domovy, a nakonec zapustili na volné půdě v Meklenbursku, tedy i v Linstow, nové kořeny. Thossově přednášce však předcházela prezentace našeho kolegy Ondřeje Štěpánka. Ten v našem oddělení novodobých českých dějin Národního muzea působí jako kurátor sbírky volyňských Čechů a Podkarpatské Rusi a ve své prezentaci pro místní, více než padesáticenné publikum, nastínil tři století trvající dějiny Čechů na Volyni i jiných regionech dnešní Ukrajiny. Za velkého zájmu poukázal na zásadní historické události formování příběhu volyňských Čechů – vytváření českých vesnic a městského osídlení Volyně i jiných míst Ukrajiny v 19. století, podporu československých legionářů a nového státu v událostech první světové války, meziválečný kulturní rozkvět diaspory v polském záboru Volyně i stalinistické represe v SSSR, jakož i události druhé světové války a reemigrační proces let 1945-47. Moc nás potěšilo, že příspěvek byl další půlhodinu diskutován.

Páteční program pak uzavřel profesor Michail Kostyuk z Univerzity v Lucku. Jeho příspěvek byl věnován pramenné základně k výzkumu obou etnik – české a německé v oblasti Volyně, přičemž upozorňoval, že téměř netknutým zdrojem, který nicméně na své využití ještě nějaký čas bude čekat, jsou materiály nacházející se v dnešním Rusku, co se týče doby do roku 1917, hlavně v dnešním Petrohradě, později i dalších, hlavně moskevských archivech.

Jak byste popsal atmosféru celého festivalu?

Pro mě osobně byl velice milý i druhý den festivalu, který patřil plně zábavě. Sobotní program otevřelo krátce po obědě několik proslovů. První začal předseda Heimatverein Linstow Ulrich Hojczyk, tedy spolku, který za festivalem a muzeem stojí. Ten přivítal všechny hosty a vedle podporovatelů muzea upozornil i na českou účast, která ho velmi potěšila, ač přiznal, že o volyňských Čechích ještě donedávna vůbec nic nevěděl. Po několika proslovech, které daly dobře pochopit, kdo zdejší muzeum v rámci regionu i celé spolkové země Meklenbursko-Pomoří podporuje, dostali příležitost ke zdravotní i zástupci z České republiky. Proslov, který připravil předseda sdružení Miroslav Srbecký, jsem přečetl svoji němčinou a spíše za jeho obsah (smích) se nám dostalo i slušného potlesku. Co se týče programu na pódiu, představily se v tanečních kreacích členky Taneční školy v Rostocku a hudební část obstaral ukrajinský soubor, který vznikl v příměstském městě Stralsund. Během odpoledne nechyběla tombola a já dostal i příležitost si vyzkoušet mlácení obilí tradičními cepy, specialitou, která nesmí chybět na žádném ročníku festivalu. Nemůžu pak dále nezmínit i tradiční festivalovou kuchyni. Během sobotního dne totiž měli všichni diváci možnost ochutnat vedle množství domácích koláčů, dortů i pirohy či boršč, nicméně připomínku regionálního zemědělství dokládaly bratwursty, nakládané zelí či uzené ryby, které k oblasti meklenburských jezer (Seenplatte) prostě patří.

Kousek ukrajinské kultury pak několika písněmi za doprovodu kytary ještě vyzvednul samotný profesor Kostyuk. Ten se německým dějinám na Ukrajině věnuje dlouhodobě a snaží se též muzejního festivalu účastnit pravidelně již od roku 2003. S Kostyukem jsme vedli během akce mnoho diskusí. Do naší knihovny nám věnoval svoji knihu o evangelickém kostelu v Lucku i jeho obnově, jakož se s námi podělil i o fakta týkající se chátrající architektury původního českého osídlení v Kupičově.

Svým způsobem, alespoň vůči kultuře českých komunitních akcí, bylo specifické zahájení programu třetího dne. Nedělní dopoledne patřilo ekumenické bohoslužbě, následovala pietní akce u pamětního vzpomínkového kamene na zahradě muzea v Linstow. V ní tento rok vedle tiché vzpomínky a modlitby za všechny, kteří jsou nuceně na útěku či nepspravedlivě stíháni, přednesl svůj pozdrav spojený s nadějí ke spravedlivému ukončení bojů na Ukrajině i profesor Kostyuk. Následným společným poobědváním festival pak skončil a dále už můžeme hovořit o našem workshopu. Jelikož jsme se minulých ročníků festivalu neúčastnili, neumíme porovnat, ale pořadatelé si chválili návštěvnost a potenciál též vidí v rozšíření jeho známosti, ke kterému jsme snad trochu přispěli i my. Osobně musím říct, že mě opravdu potěšila pohostinnost a také otevřenost místních. Jestliže se obecně hovoří o severu Německa jako o chladnější oblasti i lidských povahách, festival s jeho účastníky se snaží tento stereotyp úspěšně nabourávat.

Plánujete v této spolupráci pokračovat i v budoucnu?

Na počátku října, v sobotu 4. 10., proběhla přednáška Michaela Thosse a následovala výprava volyňských Němců z Linstow do expozice v Podbořanech, kterou jsme je jako autoři



s Ondřejem Štěpánkem provedli. Přednáška byla připravena na poslední chvíli a termín se řídil možnostmi pana Thosse, proto nebyla možnost více šířit pozvánku.

V říjnu nás čeká ale ještě jedna akce...

V Národním muzeu pak připravujeme konferenci o podobách prezentací migrace v evropských muzeích. Ta se bude konat 22. října v Praze a příspěvky, jak se s prezentací historie i aktuální migrace vyrovnávají různé evropské instituce, také obohatíme vedle příběhu českých komunit na Ukrajině i o příspěvek o Muzeu přesídlení Němců z Volyně. Ten připraví Michael Thoss. Následovat bude druhý den, tedy ve čtvrtek 23. 10., workshop, na němž představí konkrétní menšiny, se kterými pracují zástupci velkých evropských muzeí migrace v rámci diskusního kulatého stolu. Půjde o prezentace německého Auswandererhaus Bremerhaven (Dům vysídlení v Bremerhaven), Muzeum migrace Fenix v nizozemském Rotterdamu a Muzea migrace v polské Gdyni. Workshop bude simultánně tlumočen z angličtiny do češtiny. Jeho program bude pokračovat prohlídkou expozice Dějiny 20. století, ve které kolegyně edukátorky připravily vzdělávací program o menšinách. Odpoledne se pak na workshopu budeme bavit o tom, jaký význam mají menšiny, zejména volyňská komunita, ale i další pro české a německé muzejní prostředí. Určitě jste všichni zváni a věřím, že tu nepůjde o aktivitu poslední...

Děkujeme za přiblížení historie Němců z Volyně, představení programu festivalu a další společných plánů.

Děkuji za rozhovor.

Přestože jsem se programu zúčastnila jen v neděli a v pondělí, chtěla bych také potvrdit, že jsem byla malým muzeem okouzlena, a myslím, že nás všechny nadchl entuziasmus pana ředitele Thosse. Během pondělního workshopu, na kterém představilo svou činnost SČVP, jsme přítomné seznámili s edukačními programy Národního muzea, sbírkami, knihami, výstavami a projekty o historii volyňských Čechů, významnými osobnostmi této etnické skupiny a z německé strany zazněly příspěvky, které zasazovaly historii etnických skupin do globálního pohledu na migraci. Právě v tématu migrace v evropských dějinách jsme našli společný základ, který bychom rádi dále rozvíjeli. Během diskuze jsme si kladli otázky, jak o těchto tématech edukovat mladé lidi a jak je vzájemně propojovat. Naší vizí je spolupráce na dalším německo-českém projektu cíleným na studenty, který by měl propojovat historické dědictví s aktuálními tématy současnosti.
Připravila: Romana Havrdová, foto: R. Havrdová, M. Kaše





Krajanská výstava v Kopidlně

V Kopidlně byla představena výstava "Krajané od Černobylu", připomínající osudy Čechů, kteří se po havárii jaderné elektrárny přestěhovali do České republiky. Slavnostní zahájení uvedl starosta města Karel Žižka, organizaci výstavy zajistila paní Anna Mázníková.

Výstavu tvoří tematické panely, které mapují život Čechů na Ukrajině v 19. století i jejich přesídlení v letech 1990–1993. Přednášku doplnil kurátor muzea v Milovicích Ondřej Štěpánek, který přiblížil život v oblastech postižených černobylskou havárií a dramatické události spojené s evakuací.

Atmosféru akce umocnila přítomnost pamětníků, jejichž osobní příběhy dodaly výstavě silný lidský rozměr. Návštěvníci si tak kromě historických informací odnesli i hluboký a dojemný zážitek, připomínající, že za velkými událostmi vždy stojí konkrétní lidské osudy, odvaha a hledání nového domova. Text a foto: Nina Dyčenkova

Návštěva z Linstow v Podbořanech



O víkendu 4. až 5. 10. bylo v Muzeu Podbořany rušno. Proběhly zde dvě zajímavé akce, dodám, že s mezinárodní účastí. V sobotu 4. 10. jsme měli možnost poslechnout si přednášku historika a vedoucího muzea "Wohlynier Umsiedler Museum" Michaela Thosse. Navzdory špatnému počasí a volbám byla účast slušná a tak se nejen podbořanští, ale i žatečtí mohli seznámit se zajímavou historií německých Volyňáků, muzeem a vůbec aktivitami pomenšího spolku, který některé pamětníky sdružuje. Překládala dobře připravená členka regionu Podbořany Romana Havrdová, které sekundovala němčinářka Lucie Haragová. Druhý den se muzeum zaplnilo hosty z Linstow, kteří sem zavítali v rámci svého čtyřdenního zájezdu. Přivítání měli oficiální - pozdravil je svojí dokonalou němčinou starosta Radek Reindl, dále místostarostka Stanislava Čapková a vše měl pod taktovkou Tomáš Kavka z Národního muzea. Hosté si vyslechli přednášku o naší menšině na Volyni a proběhly dvě komentované prohlídky expozice. Nechybělo občerstvení, nutno dodat, že toho dne se do nabitého programu návštěvníků nevešel oběd. Myslím, že dojmy na obou stranách byly velmi dobré a už se rýsují další přátelské aktivity. Pořadatele mrzí, že na propagaci přednášky nebylo více času, ale její konání se řídilo možnostmi pana Thosse. Věřím ale, že další příležitosti ještě budou. Text: E. Langpaulová, Foto: L. Helásková



Oslavenkyně Anna Šarayová s předsedou regionu M. Kučerou.

Posvícenské setkání v Litoměřicích

V sobotu 20. září jsme uskutečnili již tradiční Posvícenské setkání na Kolibě v Litoměřicích, které se velice vydařilo. Opět se zúčastnili zástupci regionu Žatec v čele s předsedkyní paní Ing. Olgou Nepivodovou. Ze Šumperka přijel emeritní předseda tohoto regionu pan Jaroslav Miller, dále náš čestný host pan PaedDr. Jaroslav Moravec. V neposlední řadě byl přítomen předseda CV SČVP pan Mgr. Miroslav Srbecký. Jako na správném posvícení nechyběl ani harmonikář pan Bečvář ze žateckého regionu.

Bohužel jsme setkání zahájili smutně, protože se ten den konal pohřeb našeho dlouholetého člena, válečného veterána Radomíra Vlka z Chotíněvsi, který by se v říjnu dožil 100 let. Jeho památku a dalších 5 členů, kteří zemřeli v letošním roce, jsme uctili minutou ticha. Vzápětí pak jsme pokračovali veseleji, protože naše dlouholetá členka výboru a zakládající členka našeho regionu paní Anička Šarayová (Drbohlavová) ze Stromovky se v září dožila úctyhodných 90 let.

V dalším bodu vystoupil předseda CV SČVP pan Mgr. Miroslav Srbecký, který se členům představil a pohovořil o činnosti CV. Poté vystoupil jako vždy náš čestný člen pan PaedDr. Jaroslav Moravec, který m.j. vzpomněl 100 let pana Kuchyňky, dnešní datum 20. 9., kdy je to 46 let, co zemřel prezident Ludvík Svoboda. Dále pokračovala diskuse k různým tématům. V diskusi také vystoupil emeritní předseda šumperského regionu pan Jaroslav Miller a paní Ing. Nepivodová, předsedkyně regionu Žatec. Po vyčerpání programu byl oběd, kdy se podávalo volyňské menu, šťovíkový boršč a holubce se šťouchaným bramborem. Po obědě následoval kulturní program s harmonikářem panem Bečvářem a naším předsedou panem Kučerou, doprovázený zpěvem. A jako vždy rozhovory mezi jednotlivci, skupinami s prohlížením fotografií atd.

Text: Daniela Zelenková, foto: Jaroslava Rousová



Bohužel, poválečná atmosféra a především politické změny po únoru 1948 přinesly i našemu společenství těžké období. Většinově demokratické a vlastenecké smýšlení volyňských Čechů se dostalo do rozporu s novým režimem. Stejně jako jiné nezávislé a krajanské organizace byl i svaz postupně omezován, tisk Věrné stráže zastaven a činnost svazu nakonec pohlcena státem řízenými „masovými“ organizacemi. Mnozí členové byli začleněni do Svazu protifašistických bojovníků, čímž byla samostatná činnost svazu ukončena.

35 let od obnovení spolkové činnosti

Před pětatřiceti lety, dne 17. července 1990, po uvolnění společenských poměrů v tehdejším Československu, vzniklo v Praze Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel (SČVP). Tím byla obnovena tradice svazu z roku 1945 a naše společenství znovu získalo hlas i sílu.

Od té doby se staráme o uchování historie, pořádáme setkání, výstavy, vydáváme knihy a pomáháme mladším generacím pochopit, odkud pocházíme a co znamená být volyňským Čechem.

Naší hlavní úlohou dnes není jen připomínat minulost. Je to především uchovávat kulturní dědictví, propojovat rodiny napříč generacemi, vzdělávat mladé o osudech jejich předků a pěstovat přátelství mezi lidmi, kteří sdílejí stejné kořeny.

Je naší povinností, aby se zkušenosti a oběti našich otců a matek nestaly jen poznámkou pod čarou, ale živou a inspirující součástí českých dějin.

Ohlédnutí za prvním rokem nového předsednictva a mne jako předsedy

Za námi je první rok nového předsednictva a mne ve funkci předsedy našeho spolku, a proto bych se s vámi rád podělil

našeho spolku, a proto bych se s vámi rád podělil o přehled činností, které jsme společně s předsednictvem během uplynulého období vykonali.

Historicko-dokumentační komise

Naše Historicko-dokumentační komise (HDK) i v letošním roce pokračovala v systematickém sběru a odborném zpracování písemností, fotografií a vzpomínek volyňských Čechů. Během roku se podařilo digitalizovat tisíce dokumentů a fotografií, zaznamenat nové svědectví pamětníků a připravit rozsáhlé podklady pro pátrání po volyňských předcích a rodinných příbězích. Osobně jsem navštívil řadu archivů, mnohé rodiny i přibližně padesát obcí, kam po válce přišli naši krajané.

Jedním z významných cílů HDK je napravit historickou nespravedlnost – více než 500 jmen volyňských Čechů, účastníků bojů druhé světové války, především na Dukle, dosud není uvedeno na žádném památníku.

Naším záměrem je tyto vojáky dohledat a zasadit se o to, aby Ministerstvo obrany ČR nechalo postavit nový památník na polském území Dukly, který by připomněl jejich odvahu a oběť.

Pokud ve své rodině nebo ve svém okolí znáte Volyňáka, který padl ve druhé světové válce a dosud není uveden na žádném válečném pomníku, prosím, dejte nám o něm vědět. I malá zmínka nebo návrh může pomoci při doplňování pamětního seznamu.

Ačkoliv většina členů Historicko-dokumentační komise není formálně členy spolku, tato komise se stává jedním z nejpevnějších pilířů sdružení, které uchovává a chrání naše společné dědictví.

Velmi osobní význam pro mne mělo pátrání po předcích a potomcích rodiny Grünerů, který mi odkryl, jak moc jsou všechny naše rodiny propojeny. Paní Emilii Lewinské se dlouhá léta nedařilo zjistit, odkud její předci z Čech na Volyň odešli hospodařit. Ukrajinské archivy, bohužel často neúplné, postrádají řadu matričních knih a dalších klíčových dokumentů.

Díky tomu, že naše HDK již shromáždila stovky tisíc různých materiálů z českých i ukrajinských archivů a udržuje spolupráci s ukrajinskými historiky, se nám podařilo během několika týdnů rodinu Grünerů dohledat – všech třináct jejích členů.

Rodina odešla roku 1870 z Vraného u Rakovníka na Volyň spolu s dalšími krajany, mezi nimiž byla i část mé rodiny – Anežka Srbecká a Josef Grunt. Grünerovi patřili k prvním osadníkům zakládajícím Mirohošť a byli také mezi prvními, kteří 12. srpna 1871 v Mirohošti

přestoupili na pravoslavnou víru. Aby rodinných vazeb nebylo málo, při svém odchodu z Čech prodali Vranovský mlýn s rybníkem a náhonem větvi rodu Srbeckých, která v Čechách zůstala. Rodina Grünerů, stejně jako většina prvních vystěhovalců, neodcházela z chudoby – měla prostředky nejen na cestu, ale i na nákup půdy na Volyni. Později se přestěhovala do oblasti dnešního Mogilova, kde hospodařila až do doby reemigrace.

Kvůli tehdejším pravidlům, která neumožňovala návrat Čechům mimo oblast Volyně, se potomci Grünerů již do Čech vrátit nemohli. Dnes jejich rodové linie žijí v Bělorusku a Polsku – a přesto zůstávají pevnou součástí dějin české diaspory na Volyni.

Spolupráce s Pamětí národa

Velmi důležitou oblastí naší činnosti je obnova spolupráce s organizací Post Bellum – Paměť národa, která profesionálně zaznamenává výpovědi pamětníků pomocí moderní audiovizuální techniky.

Prosím vás o tipy na vhodné kandidáty, kteří by mohli sdílet své vzpomínky na život na Volyni, na boje druhé světové války nebo na reemigraci a usídlování v Čechách. Může jít jak o přímé volyňské rodáky, tak o jejich potomky – každé osobní svědectví je cenným kamenem do mozaiky našich dějin. To samé platí i pro projekt Volyňské kořeny, který zdárně pokračuje.

Ohlédnutí za uplynulým rokem – vzpomínky, projekty a nové výzvy

Dne 6. října 2024 jsme se zúčastnili pietního aktu u Památníku československé armády na Dukle na Slovensku. Přestože organizační zajištění ze strany slovenské vlády a Ministerstva obrany Slovenské republiky bylo poněkud nešťastné – pozvánka pro českou delegaci dorazila až po dvanácté hodině, jen několik dní před samotnými oslavami – naše delegace byla jediným oficiálním zástupcem České republiky, který na ceremonii dorazil.

Jménem spolku jsme položili věnec k památníku a připomněli statečnost československých vojáků, mezi nimiž bojovala i řada volyňských Čechů, často s nasazením vlastního života.

Putovní výstava „Krajané od Černobylu“

Dne 18. ledna 2025 jsme v Milovicích slavnostně otevřeli novou putovní výstavu „Krajané od Černobylu“, věnovanou našim krajanům, kteří se v letech 1991–1992 navrátili z oblastí zasažených černobylskou havárií zpět do své staré vlasti.

Výstava byla zahájena v Milovicích a následně putovala do Jaroměře, Kopidlna a v nejbližší době zavítá i do Krupky, Jirkova a dalších měst po celé republice, kde se tito krajané po reemigraci usídlili.

Expozici již navštívily stovky lidí, včetně mladší generace, která se s tímto tématem často setkává vůbec poprvé.

Mezinárodní spolupráce – Linstow 2025

Ve dnech 29. srpna – 1. září 2025 proběhl v Muzeu přesídlenců z Volyně v Linstow (Německo) odborný workshop věnovaný česko-německým Volyňákům. Akci uspořádalo naše Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel (SČVP) společně s Národním muzeem a Muzeem přesídlenců, a projekt byl financován z prostředků Muzea přesídlenců z Volyně a Česko-německého fondu budoucnosti. Tento workshop přinesl nové poznatky o historii, přispěl k mezinárodnímu dialogu a potvrdil, že téma Volyně má evropský přesah. Více je uvedeno v podrobném článku na úvodní stránce.

Letní dětský tábor pro krajaný z Ukrajiny

V létě 2025 jsme společně s profesorkou Ludmilou Čiževskou, zástupkyní České národní rady Ukrajiny, uspořádali dětský tábor pro ukrajinské děti – potomky volyňských Čechů.

Zúčastnilo se ho více než 50 dětí z krajaňských rodin, které byly zasaženy válkou na Ukrajině.

Program zahrnoval nejen hry, sport a výuku češtiny, ale také poznávání historie volyňských Čechů a upevňování kulturních kořenů. Celý projekt byl financován z daru Ministerstva zahraničních věcí ČR, kterému patří naše poděkování.

Naši lidé a hospodaření spolku

S lítostí si každoročně připomínáme, že odcházejí naši nejstarší členové, nositelé osobních pamětí a příběhů.

O to více se snažíme získávat nové členy z mladší generace, kteří mohou pokračovat v uchovávaní našeho odkazu.

Naše řady nově rozšířili dva mladí historici – ukrajinisté, doktor Vlastimil Ondrák a doktor David Svoboda, kteří svými znalostmi významně posilují odbornou činnost spolku.

Spolek dlouhodobě hospodaří s vyrovnaným rozpočtem, přičemž největší náklady představuje tisk a distribuce Zpravodaje volyňských Čechů.

Výhled do budoucna

Naším nejdůležitějším úkolem do budoucnosti je postavit etnikum volyňských Čechů na důstojné místo v dějinách českého národa. Ti, kteří kdysi z Čech odcházeli, měli v sobě odvahu, elán a touhu něco dokázat. Byli kreativní, pracovití, podnikaví a přesto zůstali věrni svému češství.

Zaslouží si proto, aby měli své místo i v učebnicích dějepisu.

Vždyť právě volynští Češi byli těmi, kteří založili první ozbrojenou složku české národnosti – Českou družinu. Svůj slib věrnosti českému národu složili na den svatého Václava pod svatováclavským praporem na Sofijském náměstí v Kyjevě již roku 1914.

A byli to opět volynští Češi, kteří se roku 1944 dobrovolně přihlásili k 1. samostatné brigádě v SSSR, aby bojovali za svou vlast – i když 95 % z nich ji nikdy osobně nepoznalo.

Jejich státní úloha v dějinách českého národa je neoddiskutovatelná.

Naše cíle zůstávají jasné:

- uchovávat paměť volynských Čechů,
- podporovat vzdělávací a kulturní projekty,
- posilovat mezinárodní spolupráci,
- a především předávat naše dědictví mladším generacím.

Děkuji všem, kteří se svou prací, časem a energií podíleli na našich společných úspěších.

Děkuji i vám, čtenářům Zpravodaje, za vaši přízeň, podporu a zájem o osudy volynských Čechů.

S úctou

Mgr. Miroslav Srbecký, předseda Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

Výzva - Hledáme pamětníky

Vážení volynští Češi, příbuzní, přátelé, obracím se na vás jako historik zabývající se dějinami tzv. „banderovců“ (OUN/UPA) s prosbou o poskytnutí kontaktů na pamětníky a materiálů týkajících se spolupráce a zejména konfliktů s různými ozbrojenými skupinami v letech druhé světové války, a to jak ukrajinské, tak i polské, německé a sovětské. Zajímám se i o problematiku sledování a perzekuce volynských Čechů a jejich okolí ze strany Státní bezpečnosti po reemigraci. Tyto materiály shromažďuji za účelem sepsání textu na téma zkušenosti volynských Čechů za druhé světové války, zejména ve spojitosti s „banderovci“.

Může se jednat o prameny a zdroje jakékoli povahy, např. **deníky, ústně tradované vzpomínky, kroniky, fotografie** a další.

V případě ústně tradovaných svědectví a jiných případů, k nimž neexistují žádné písemné či jiné podklady, postačí jejich sepsání s uvedením základních údajů pamětníka a vyprávějícího (jméno, obec narození/bydliště, případně i datum narození/úmrtí).

Obrátit se na mne můžete telefonicky nebo e-mailem. V případě zájmu o osobní setkání rád vyhovím.

K tématu jsem napsal dizertaci, později vydanou jako monografie pod názvem „Soud krví a železem.

Ukrajinský integrální nacionalismus, „banderovci“ a jejich místo v evropských dějinách”,

která se ve stručné podobě věnuje i spojitostem s volynskými Čechy.

Dostupné zde: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/180018>

KONTAKT: Telefon: +420 724 468 695

E-mail: ondrakv@atlas.cz

Pomoc potomkům volynským Němcům

Vážení přátelé, členové,

pan Michael Thoss, ředitel “Wohlynier Umsiedler Museum”, člen Heimatverein Linstow, který sdružuje rodáky a potomky z Volyně, prosí volynské Čechy o pomoc. Vzhledem k tomu, že němečtí sousedé z Volyně se často stěhovali a odešli z Volyně před 2. sv. válkou (i dříve), nemají mnoho pramenů ani informací o svém působení na Ukrajině. Německé vesnice i hřbitovy byly často záměrně zničeny.

Prosíme všechny, kteří mají nějaké informace, pošlete nám je.

Zajímají nás konkrétní lidé - jména (alespoň přibližně), rodinné vazby a rodinné příběhy (možná se ve vašich rodinách objevili), vesnice, instituce i firmy, události, historky.

Napište nám je prosím na e-mail: zpravodajscvp@seznam.cz

nebo písemně na adresu: Edita Šebestová, Na Hůrce 248, 439 82 Vrutek

Nezapomeňte napsat svoje telefonní číslo pro případný další kontakt.



Výročí narození Ludvíka Svobody 130. výročí narození

Den 25. listopadu je den narození armádního generála, pozdějšího prezidenta Ludvíka Svobody. Letos je to 130 let, kdy přišel na svět v Hroznatíně na Třebíčsku do rodiny zemědělců.

Jako člen armády se účastnil 1. a 2. světové války. V první světové válce se zúčastnil bitvy u Zborova, bojů u Bachmače a sibiřské anabáze. V letech 1931-1934 vyučoval maďarštinu ve Vojenské akademii v Hranicích. Za zářijové mobilizace 1938 velel záložnímu praporu a na vlastní žádost odešel na hranice. Po okupaci 1939 se zapojil do odbojové organizace Obrana národa. V červnu 1939 odešel do zahraničí a aktivně se zapojil do budování československého zahraničního vojska. Organizoval čs. vojenskou jednotku v Polsku a posléze v SSSR, kde vybudoval nám dobře známý 1. čs. samostatný polní prapor. Zasloužil se o přijímání prvních žen do čs. armády a jejich plného zapojení do bojových jednotek. S 1. čs. samostatným polním praporem jako jeho velitel bojoval u Sokolova. Podílel se na reorganizaci praporu na 1. čs. brigádu, se kterou se zúčastnil bojů o Kyjev a na západní Ukrajinu. V září 1944 se stal velitelem 1. čs. armádního sboru a účastnil se Karpatsko-dukelské operace a Východoslovenské operace. Byl nejdéle sloužícím frontovým velitelem čs. zahraničního vojska za druhé světové války. Po válce se zasloužil o trvalé zapojení žen do čs. armády. V letech 1945-1950 byl ministrem obrany. Ludvík Svoboda byl zatčen v listopadu 1952 v souvislosti s politickými procesy. Díky intervenci ze Sovětského svazu byl však brzy propuštěn a obvinění byla zmírněna. V letech 1948-1968 byl poslancem Národního shromáždění. Od 30. 3. 1968 do 28. 5. 1975 byl prezidentem Československé socialistické republiky. Zemřel v roce 1979 a je pohřben v Kroměříži.

Konference: Cestami života Ludvíka Svobody, ale i necestami

Ústav pro totalitních režimů připravuje konferenci u příležitosti 130 let od narození generála a prezidenta Ludvíka Svobody. Koná se dne 25.11. od 10 hodin v Paláci Archa, budova B (Na Poříčí 1047/26, Praha 1). Přihlášky účastníků bez příspěvku přijímáme do 31. října 2025. Vstup je zdarma. Jednací jazyky jsou čeština, slovenština a polština.

Konference: Ludvík Svoboda - legionář, odbojář, politik

Společnost Ludvíka Svobody, Klub potomků čs. zahraniční armády při SLS, Československá obec legionářská, Spolek židovských vojáků a odbojářů a Národní archiv pořádají ve spolupráci konferenci ke 130. výročí narození generála a prezidenta Ludvíka Svobody. Konference s názvem "Ludvík Svoboda - legionář, odbojář a politik" se koná dne 18. listopadu od 14 hodin v budově ČSoL (Sokolská ulice 486/33, Praha 2 (restaurace ve 3. patře). Účast se musí potvrdit na adrese: nina.tuckova@seznam.cz.



Vzpomínka na Karla Klapálka

Dne 3. 10. proběhla vzpomínka na Karla Klapálka a pietní akt u jeho hrobu na Olšanských hřbitovech. Tradiční akci pořádala Česká obec legionářská. Karel Klapálek narukoval do rakousko-uherské armády a v roce 1916 se po ruském zajetí přihlásil do československých legií. O rok později se zúčastnil bitvy u Zborova, kde se vyznamenal v boji a dostal hodnost praporčíka. Po vzniku protektorátu vedl pobočku Obrany národa a v roce 1940 bojoval v řadách spojeneckých vojsk. V roce 1944 se dobrovolně přihlásil do 1. čs. armádního sboru. Zúčastnil se Karpatsko-dukelské operace. V dubnu 1945 ho Ludvík Svoboda ustanovil velitelem 1. čs. armádního sboru a vedl boje o Břest. Od roku 1948 byl členem KSČ. V roce 1954 byl odsouzen ve vykonstruovaném procesu a o dva roky později byl z vězení propuštěn. Komunistická strana mu ještě před odsouzením zrušila členství, zabavila majetek a také zbavila některých práv. Rehabilitace se dočkal v roce 1968. Zemřel v roce 1984.

Tak zase za rok v Suchdole nad Odrou

Reportáž ze setkání

V sobotu 4. 10. 2025 se konalo opět po roce tradiční setkání Volyňáků, jejich potomků a přátel v Kulturním domě v Suchdole nad Odrou. Kromě „našich“ moravskoslezských stálých účastníků přijeli tradiční hosté z moravských regionů (Vyškov, Brno, Mohelnice, Šumperk a Praha). Velice rádi jsme přivítali 25 Volyňáků z regionu Litoměřice, které k nám přivezl předseda tohoto regionu Mirek Kučera. Přijel také předseda spolku Miroslav Srbecký a nemohli chybět ani naši polští přátelé z Hlubčic.

Setkání zahájila Zdeňka Novotná, která přivítala hosty a seznámila všechny s programem. Společně jsme si zazpívali volyňskou hymnu. Vyhlášenou minutou ticha jsme pak uctili památku našich členů zesnulých v období od posledního setkání. Poté také všechny pozdravila předsedkyně regionu Dagmar Dohnálková. Seznámila přítomné s hospodařením regionu a jeho činností od posledního setkání v září 2024. Jana Hiršová, tajemnice MS regionu, informovala o vývoji členské základny od našeho setkání v roce 2024. Našeho setkání se zúčastnili vedle předsedy Miroslava Srbeckého i místopředsedové sdružení, Jan Pavlica (předseda regionu Brno) a Marek Loukotka (předseda jednoho z pražských regionů). Dále Ludmila Bačovská předsedkyně regionu Mohelnice) a Stanislav Sabol (předseda regionu Vyškov). Ten již tradičně pomáhal s přípravou a organizací celého setkání. Za polské Volyňáky přijeli pan Edward Wołoszyn - předseda Sdružení přátel Lwova a jiho-východního pohraničí (polských Volyňáků) v Hlubčicích - pan Kazimierz Naumczyk - místopředseda tohoto spolku - a pan dr. Benedykt Pospiszyl - historik z Branice. Všechny přítomné pozdravili starostka městyse Suchdol nad Odrou paní Lucie Boráková, Miroslav Srbecký a také vedoucí polské delegace pan Wołoszyn. Po celou dobu setkání probíhal prodej knih s volyňskou tematikou a triček se znakem SČVP.

Standa Sabol fotografiemi a krátkým videem zavzpomínal na náš zájezd do Žatce v červenci tohoto roku, kterého se zúčastnila spousta přítomných v sále.

Dále podrobně shrnul svou práci na projektu Volyňské kořeny, kterým se zabývá již 6 let. Celkově natočil v rámci celé ČR rozhovory s 80 pamětníky. Finálně sestříhaných 11 medailonků již bylo předáno pamětníkům a jejich rodinám v našem Moravskoslezském regionu, dalších 21 medailonků pak v ostatních regionech. Standa nám vysvětlil, že z pochopitelných důvodů přichází řada na zpracování dalších medailonků postupně. Současně je ale již teď možné na portále Youtube: Volyňské kořeny vidět mimo medailonků s pamětníky dalších 60 videí s volyňskou tematikou.

Velmi nás těší, že jsme společně, přímo na setkání, předali jeden hotový medailonek pravidelné účastníci našich akcí, 94leté Marii Dvořákové z Krnova. Tentokrát přijela se dvěma dcerami, synem, snachou a zetěm a všichni jsme z tohoto setkání měli velikou radost.

Standa Sabol věnoval za region Vyškov našemu regionu jako sponzorský dar vlajku SČVP. Celou dobu visela nad hlavním pódiem. Důstojně s ní budeme moci reprezentovat naše sdružení nejen na setkáních v Suchdole nad Odrou,

ale i používat ji při ostatních vhodných příležitostech. Je mi velkou ctí, že jsme na našem setkání mohli přivítat pana Miroslava Hofmana, tvůrce webu volynaci.cz, který nám přiblížil práci svou a svých spolupracovníků a vyzval všechny přítomné k vkládání materiálů o našich předcích do této databáze, aby tyto dokumenty zůstaly zachovány pro příští generace. Pan Hofman pak diskutoval se zájemci o vkládání příspěvků do databáze v oddělených prostorách sálu. Navštívili nás také členové Paměti národa našeho Moravskoslezského kraje, pan Martin Lokaj se svým spolupracovníkem. Seznámili nás s průběhem natáčení příběhů s pamětníky a přehráli i část medailonku pana Vladimíra Knoba z Fulneku, který se stejně jako Marie Dvořáková z Krnova natáčení v ostravském studiu už zúčastnili. Zde si pánové udělali několik rozhovorů s pamětníky života na Volyni a dohodli se i na dalším natáčení v Ostravě.

Po dobrém obědě začala zábava, zpívání a tanec při skvělé muzice Karel Gott revival Morava. O přestávce proběhlo losování bohaté tomboly. Letos jsme v zábavě pokračovali i po odjezdu zpěváků z Karel Gott revival Morava. Naš místopředseda Marek Loukotka přivezl do Suchdolu country kapelu Becheři, která hrála k tanci a poslechu dále.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří se na přípravě setkání jakkoli podíleli. Děvčatům z kuchyně, z bufetu i všem, kteří během setkání pomáhali s obsluhou, tombolou, úklidem, prodejem, prostě se vším, co přispělo ke zdárnému průběhu celé akce.

Velice důležitá je pro nás i finanční podpora, kterou nám věnovali: Vlastimil Lipinský, náš člen z Hodslavic (5.000,- Kč), Josef Báča (100,- Kč), Vlasta Černá (100,- Kč), Marie Dužíková (200,- Kč), Věra Dvořáčková (300,- Kč), manželé Ludmila a Jaroslav Kopečtí (400,- Kč), Marie Kudlová (200,- Kč), Jaroslav Loukota (500,- Kč), Jiří Miech (100,-Kč), Anna Plchová (100,- Kč), Jaroslava Růčková (200,- Kč), Václav Říha (700,- Kč), Václav Zikmund (100,- Kč), Jiřina Zindlerová (300,- Kč), manželé Jarmila a Karel Žmolíkovi (200,- Kč) a pan Miroslav Hofman (935,- Kč). Dále jsme na podporu tohoto setkání převedli po odsouhlasení účastníky zájezdu do Žatce zůstatek ve výši 34.187,- Kč.

A na závěr ještě jednou děkuji vám všem, kteří jste za námi do Suchdolu letos přijeli. Jsem ráda, že se k nám vracíte, věřím, že je to známka toho, že se vám u nás líbí. Děláme to pro vás všechny.

Příští setkání se bude konat v sobotu 3. 10. 2026. K tanci a poslechu nám již tradičně zahrají naši kamarádi Radek a Pepíček z Karel Gott revival Morava a bude i další hudba, jméno je prozatím jako překvapení. Pokud jste se letos z jakéhokoli důvodu do Suchdolu nedostali, přijďte příště. Už se na vás moc těšíme.

Text: D. Dohnálková, foto: S. Sabol, T. Dohnálek, D. Šindelářová

Tak zase za rok v Suchdole nad Odrou - fotografie





Historický výskum havárie vojenského lietadla – 16. 10. 1944.

Aktuálne prevádzame historický výskum havárie sovietskeho vojenského lietadla Lisunov Li-2 na vrchu Flós pri obci Veľká Poloma (dnes Gemerská Poloma) na Slovensku. Lietadlo letelo na pomoc SNP z poľského letiska Jasionka pri Rzeszowe a prevážalo príslušníkov 2. Československej Paradesantnej brigády. Cieľom bolo letisko Tri Duby na Slovensku. Dňa 16. 10. 1944 v nočných hodinách lietadlo havarovalo. Letelo v noci, v daždi a hmle. Pravdepodobne zlé poveternostné podmienky a strata orientácie spôsobili haváriu lietadla. Medzi prepravovanými vojakmi boli aj volyňskí Česi. Snažíme sa získať čo najviac informácií o každom jednom vojakovi a zistiť čo najviac o ich životoch a osudoch.

Zatiaľ nevieme, či rodiny uvedených padlých vojakov majú informáciu o ich osude a o leteckej havárii. Či vedia, kde sú pochovaní a aký osud ich stretol počas 2. svetovej vojny a SNP.

K celej záležitosti pádu lietadla bude zverejnená internetová stránka, napísaná kniha, zhotovený model lietadla a model lietadla po havárii. Máme už nakreslené náčrty situácie pred odletom, počas letu a po páde lietadla. Zároveň sa spracováva animácia letu a pádu lietadla. Snáď sa nám podarí vytvoriť aj pamätnú izbu venovanú obetiam tragédie. Je to väčší projekt a preto hľadáme bližšie informácie všetkými možnými prostriedkami. Nechceme dopustiť, aby sa zabudlo na obeť ľudí, ktorí v boji za slobodu obetovali to najcennejšie čo mali - svoj život.

Havária sa týka nasledujúcich volyňských Čechov:

1. **Alexander Novák**. Narodený 14. 7. 1925, Rovno, Volyň (haváriu lietadla prežil, usadil sa v Československu);
2. **Josef Štrojsa**. Narodený 30. 7. 1910, Kvasilov, okres Rovno (haváriu lietadla prežil, usadil sa v Československu);
3. **František Poláček**. Narodený 3. 9. 1909, Malinovka (haváriu prežil, ale v šoku utiekol do lesa. Ďalší osud neznámy.);
4. **Vladimír Srb**. Narodený 21. 1. 1922, Kvasilov, Volyň (zahynul);
5. **Václav Jirásek**. Narodený 14. 10. 1914, Podhájce, Dubno (zahynul);
6. **Ivan Fut'ko**. Narodený 12. 7. 1910, Neresnica, okr.Tačevo (zahynul);
7. **Lazar Lebovič**. Narodený 25. 2. 1913, Berezovo, okr. Chust (haváriu prežil, zahynul v nemocnici v meste Dobšiná na následky zranení);
8. **Antonín František Marek**. Narodený 8. 6. 1909, Antonovka (zahynul, pochovaný v Košiciach)

Všetky obeť havárie vrátane sovietskej posádky boli pochované dňa 19. 10. 1944 v spoločnom hrobe na cintoríne vo Veľkej Polome. Neskôr, dňa 7. 12. 1951 boli ich telá exhumované a prevezené na vojenský cintorín v Košiciach a v Rožňave.

V prípade záujmu kontaktujte: Adrian Gallo, Gemerská Poloma, Slovensko, tel.: +421 903 385 036, e-mail: gallo@flos1944.sk.



Výročí Karpatsko-dukelské operácie na Slovensku

Dne 5. 10. proběhla pietní vzpomínka na Karpatsko-dukelskou operaci u Památníku 1. československého armádního sboru a na dalších místech ve městě Svidník. Letos je to 81. výročí této vojenské operace, v které se vojensky zúčastnila řada volyňských Čechů.

Vrcholní ústavní činitelé Slovenské republiky spolu s představiteli rezortu obrany, představiteli ozbrojených sil a válečnými veterány uctili památku všech padlých vojáků.

Počasí účastníkům nepřálo, přesto areál pod památníkem navštívilo více než 5000 lidí. Kromě vzpomínkových akcí mohli sledovat i prezentace klubů vojenské historie nebo navštívit prezentační stánky Ministerstva obrany a sil národních obrany.

Zdroj a foto: MO SK

Třicet pět let od založení Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

Dne 17. července 2025 uplynulo 35 let od oficiální registrace stanov Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel u ministerstva vnitra. Při této příležitosti přináší redakce stručný popis začátků našeho sdružení. První krátký text vznikl s pomocí zdroje od Bc. Romana Štéra a je, myslíme si, tím pravým popisem základním dat. Dále jsme využili písemnosti z pozůstalosti zakládajícího člena Rostislava Hlaváčka, který několik let shromažďoval dopisy mezi hlavními aktéry, ale i zápisy ze schůzí a příspěvky do konferencí. Vybrali jsme ke zveřejnění příspěvek na konferenci (zřejmě v roce 1991, přesné datum není udáno). Dále uveřejňujeme historicky první verzi přihlášky a jako zajímavost pozvánku historické komise, která založení sdružení předcházela.

Vznik sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel ve stručnosti

U počátků sdružení, navazujícího na Svaz Čechů z Volyně, stáli Ing. Václav Petříček, CSc., Rostislav Hlaváček, Ing. Miroslav Šatava, CSc., Vladimír Hybler, Marie Pánková, MVDr. Vladimír Samec a Ing. Václav Širc. Všichni tito byli členy Zvláštní komise pro doplnění dějin volyňských Čechů a přípravu oddělení ruských Čechů v Památníku národního odboje v Praze, jejímž původním cílem bylo, jak už název napovídá, sepsání dějin volyňských Čechů a sběr exponátů a dokumentů pro výstavu. Komise byla těsně spjata s činností Českého svazu protifašistických bojovníků (po roce 1990 Českého svazu bojovníků za svobodu).

Po rozhodnutí o založení samostatné organizace byly Rostislavem Hlaváčkem navrženy stanovy. Žádost o registraci sdružení byla podána v dopisu z 10. července 1990 a již za týden bylo sdružení zaregistrováno.

První zasedání přípravného výboru se konalo 8. srpna 1990. Předsedou byl zvolen Miroslav Šatava, tajemníkem Jiří Hofman, předsedou Historikodokumentační komise Václav Petříček a hospodářem Stanislav Tošner. Prvním redaktorem a předsedou redakční rady časopisu Zpravodaj byl zvolen Rostislav Hlaváček. První číslo Zpravodaje vyšlo začátkem března 1991.

Přestože byl nábor členů, uskutečňovaný přes výzvu v denním tisku a osobní agitaci, velmi pozvolný, už v druhé polovině roku 1991 mělo sdružení přes 1400 členů. Činnost přípravného výboru skončila 14. září 1991, kdy se konala první konference SČVP.

Zdroje: R. Štér, Od přípravného výboru k I. konferenci, Zpravodaj SČVP 5/2020.

Důvody vzniku a začátky sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

Příspěvek z konference

Posledních, přibližně dvacet let, žila valná část volyňských Čechů - generace narozená v letech 1914 až 1930 - ve znamení soustředěného zájmu do minulosti, do historie naší malé, ale pro náš národ a naší státnost tolik významné menšiny.

Valná část si uvědomovala, že je třeba urychleně zachytit a zmapovat naši minulost a ukázat nastupující generaci, co jsme pro vznik našeho státu, svobodu našeho národa udělali. Tyto skutečnosti vedly mnohé jedince k tomu, že začali psát, byť neuměle a bez jakýkoliv příkras, své memoáry a řada z nás se rozhodla sepsat, pokud je čas, dějiny volyňských obcí a měst, protože předcházející generaci, tím méně generaci narozenou do roku 1914, to bylo bývalým režimem znemožňováno. Po pravdě je třeba přiznat, že nějaké kroniky či historické úvahy sem tam o volyňských Češích vycházely, ale byly neúplné a často zveličovaly méně závažná historická fakta. Téměř vůbec nehodnotily přínos volyňských Čechů v civilizačním a kulturním vývoji na Rusi a někdy záměrně posuzovaly jejich činnost dokonce negativně. Přesto i za těchto potíží a neobjektivních pohledů na fakta se rozhodlo několik jedinců vytvořit historickou komisi, která by, byť laicky, začala na objektivních dějinách naší menšiny pracovat. Tato komise vznikla v roce 1987 a stala se součástí okresního výboru Svazu protifašistických bojovníků v Žatci. Tím se jí dostalo právní legality a možnosti působit v rámci stanoveného programu. Komisi tvořili lidé, kteří neměli žádné zkušenosti z práce historiků, a proto se její činnost vyvíjela velmi pomalu, neodborně atd.

Komise však neměla dlouhé trvání: po listopadové revoluci v roce 1989 nemohla z ekonomických důvodů nadále působit v rámci SBS, a proto v červnu 1990 vzniklo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, jehož hlavním úkolem je pravdivě, ale bez příkras, doplnit dějiny volyňských Čechů a pokusit se o zřízení zvláštní expozice v některém muzeu v České republice. Jádro přípravného výboru tohoto sdružení vytvořili členové historické komise.

21.září 1989.

P o z v á n k a

na schůzi komise OV ČSFB Žatec pro doplnění dějin a přípravu
expozice volyňských Čechů. Schůze se koná 28.září t.r. ve 14.
hod. v Obecním domě v Praze. Účast všech členů komise je nutná.

Rostislav Hlaváček
jednatel komise

ing.Václav Petříček, v.r.
předseda komise

Nebudu zde líčit, jak postupně narůstal v některých okresech zájem o činnost sdružení, hlásili se volyňští Češi z většiny okresů, takže dnes má naše organizace 1200 členů a přitom v některých okresech, například na Chebsku nebo Tachovsku a dalších se zatím nenalezli obětaví funkcionáři, kteří by nábor organizovali. Nebudu ale hovořit o tom kde si v náboru členů vedou nejlépe, chtěl bych však informovat, že máme členy i v USA, Kanadě, Francii a dokonce až v Austrálii. Až tak daleko zavál osud některé naše krajany a ti se velmi rádi hlásí do našich řad. Jak zajímavé, a z hlediska dějin našeho národa i závažné, jsou některé úseky dějin naší malé volyňské menšiny - to bych vám chtěl osvětlit na dvou příkladech.

Ten první - to je vznik České družiny v Kyjevě v srpnu roku 1914. První světová válka, jak známo vypukla 29. 7. 1914 - Česká družina vznikla již 28. 8. 1914 z podnětu moskevské kolonie Čechů. U vzniku družiny stáli volyňští Češi jako dr. Václav Vondrák, rodák ze Semidub, Věnceslav Švihovský, rodák z Hlinska, Václav Klich, rodák z Krošny a tak bych mohl jmenovat desítky dalších jmen. Česká družina byla skutečně prvním českým vojskem po třistaleté porobě. Používala českou velicí řeč, podléhala jedině hlavnímu stanu a ministerstvu války v Rusku, používala svůj český prapor, český emblém a do jejích řad mohli vstoupit jedině Češi a Slováci s ruskou státní příslušností. Vstup ostatních Čechů do tvořícího se československého vojska v Rusku a pak zajatců byl povolen daleko později. Česká družina vznikla v Kyjevě a vytvořili ji volyňští Češi. Bohužel naše dějiny však o těchto faktech hovoří jen velmi sporadicky.

A nyní druhý příklad, týká se jednoho z našich neaktivnějších volyňských Čechů Věnceslava Švihovského.

Vraťme se však k současnosti. Poslání a síla našeho sdružení jsou nám všem jistě jasné. K jejich naplnění může přispět každý z nás stane-li se jeho členem a pomůže-li při získávání dalších členů, vhodných exponátů do muzea a ti šikovnější, řekněme domácí kutilové, by mohli přispět výrobou zmenšených modelů některých strojů a zařízení na Volyni používaných. Je třeba sepsat kroniky některých obcí a za úvahu by jistě stálo zapsat i některé události a kroniky některých rodin, hasičských sborů, Sokola, mládežnických organizací atd.

My všichni, jak tu sedíme, jsme žáci bývalých soukromých škol, které na Volyni vydržovala, čili financovala Česká matice školská v Lucku. Na naše soukromé školství v Polsku však také přispívala bývalá Československá republika. Ale ani naši rodiče na vzdělání svých dětí nikdy nezapomínali! Naopak - při každé sebemenší společenské události prováděli sbírku "na maticku". Byl to krásný zvyk, který nám pomohl uchovat si rodný jazyk, byl to zvyk, který svědčí o vysoké kulturní úrovni našich rodičů a prarodičů. Naše sdružení, pokud bude chtít stoprocentně splnit své záměry, se bez finančních prostředků neobejde. To pochopila řada našich členů a bez toho, že bychom je vyzvali, začali na konto naší organizace a také ve prospěch občasníků nazvaného "Zpravodaj", který pro naše členy vydáváme, zasílat peněžité dary. Ve prospěch sdružení a na jeho tiskový fond však již začínají naši krajané provádět při svých setkání a nejsou to částky nemalé. ...

Na závěr mého vystoupení mi dovolu, abych vám popřál hodně pevné zdraví, hodně elánu a pohody do dalších let a nám všem: ať se nám společné dílo na dějinách naší menšiny, která postupně splývá s lidem, ze kterého vzešla, podaří!

Příspěvek napsal Rostislav Hlaváček, z jeho pozůstalosti vybrala a upravila vnučka Edita Langpaulová

P R Í H L Á Š K A

Přihlašuji se tímto za člena Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Slibuji, že budu plnit všechny úkoly, vyplývající ze statutu této organizace.

Jméno, příjmení alb. titul
Dat. a místo narození stáť
profese - zaměstnání škol. vyučování
bydliště, PSČ ulice
okr. stáť
č. OP st. příslušnost

..... dne podpis

Vyplní čestně - přijat za člena dne

povolení funkce :

členský příspěvek uhrazen na rok

členská úhrada dne

..... zde odštěpíte

PROHLÁŠENÍ ČLENŮ Z VOLYNĚ A JEJICH PŘÁTEL

Je dobrovolná organizace, která vznikla dne 17. 7. 1990 se sídlem v Praze. Klade si za úkol sjednotit vol. Čechy a jejich potomky, Čechy narozené v Polsku a SSR, ale i vol. Čechy z jejich potomky, žijící v jiných státech na území společenství této bývalé malé menšiny z hlediska účasti v národně osvobozenecké boji v obou světových válkách i jejich civilizační a kulturní práce v oblastech bývalého carského Ruska, kde se v minulosti stolemí usadili.

K tomu účelu bude organizace sbírat a uchovávat veškeré dokumentární materiál a podklady pro státní expozice v Muzeu smrti v ČR.

K zabezpečení tohoto účelu bude organizace potřebovat finanční pomoci svých členů, ale i dalších příslušníků, institucí a orgánů i v zahraničí a našich státních orgánů.

Všechno, že všichni vol. Čechi, jejich potomci a přátelé svým členstvem přispívají, který činí 50,- Kč na rok, jedno i svůj dar přispívá k naplnění tohoto účelu, tak jako naši předkové na Volyni dobrovolně sbírali přispívají na udržení českého školství. Pro zahraniční členy je stanovena čl. příspěvek 5 dolarů USA.

Všechny korespondence zasílejte: ing. Jiří Hladík, Lomanských 8, 140 00 Praha 4 - Rusko

sdružení Čechů z Volyně
a jejich přátel Praha

Zálesí

Z historie českých obcí



Dům Jasanových v roce 2018 (archiv Jana Touška).



Pravoslavný kostel v Zálesí v roce 2012 (archiv rodiny Holcových).

Obec měla rozlohu 2,5 km, v roce 1947 zahrnovala 66 domů a 350 obyvatel. Nacházel se zde kulturní dům, větrný mlýn, mlékárna, dva obchody (Průšků a Bečanů), hostinec, sbor dobrovolných hasičů, škola České matice školské, Pojišťovací spolek proti ohni založený roku 1911, Český záložní a spořitelní spolek, důvěrník byl Theodor Stránský. Na Zálesí byly dvě dechové kapely a divadelní kroužek, který řídila učitelka Věra Chramostová.

V roce 1871 byl prodán majetek rodu Porczyńských, ke kterému patřila většina obce Hulče a část Urvenny, vnučkou Kornélií Oměčinskou – Kurierovou českým kolonistům, kteří byli usídleni na velkostatku v Hulči. Jednalo se o 57 rodin, které si rozdělily pozemky panství a založily osadu Huleč Česká. Po rozvrstvení – výměně polí s mužiky – v roce 1873 za starostování Theodora Cilce využili někteří Češi nabídku orné půdy a lesa vcelku v místech za lesem asi šest kilometrů za Hulčí. Založili zde obec Přemyslov, převážně zemědělskou, kterou později nazvali Zálesí. Byla to ryze česká vesnice s českou školou postavenou vlastními silami. Rodiny jdoucí za les obdržely finanční obnos na stavbu studně, ale kvůli velké vzdálenosti jednotlivých obydlí byly nakonec peníze použity na školní budovu. První roky na Zálesí byly velmi obtížné, půda byla tvrdá a v takovém stavu, že nebylo ani pomyšlení na výtěžek. Sotva se sklídilo, co se zaselo. Postupně snaha obyvatel došla zasloužené odměny a několikanásobně se zvýšila výnosnost půdy.

Pěstovaly se všechny druhy obilí, ve značné míře se též sadařilo a choval dobytek. Hospodářství se vedlo pokrokově a zemědělské práce se všude vykonávaly za pomoci strojů (žací a secí řádkové stroje, mlátičky byly v každém hospodářství a odstředivky na mléko

téměř v polovině domácností). V roce 1911 zámožnost obce dosahovala na tři sta padesát tisíc rublů a osadníci měli čtyři sta sedmdesát desjetin půdy. Volební právo do zemského újezdního zemstva ve II. volebním sjezdu mělo čtrnáct Čechů (majitelů více než deseti desjetin půdy).

Seznam plátců za nemovitosti (půdu a pole) na Zálesí v roce 1888: Antonín Vyslouzil, Václav Němčák, Jan Malý, Václav Gdán, Vojtěch Vácha, Václav Čálek, František Řehounek, Václav Balada, Jan Volejník, Jan Jiránek, Josef Novotný, Jan Čech, Josef Vaněk, Václav Vaněk, František Polic, František Kolovrátník, Václav Kříž, Anna Pekulášová, František Stehlík, Václav Petránek, František Bartoš, Josef Kašpar, František Beneš, František Doležal, František Malý, Jan Bečan, Kudibal, Tomáš Chmelík, František Metelka, Vojtěch Krouzl, Josef Jansa, Sitař, Pokorný, Anton Šedivý, Janák, Josef Hloušek, Voženílek, Vincenc Vaněk, Buček, Josef Douděra, Jan Matocha, Václav Pospíšil, Habeš, Josef Michálek, Adámek, Jan Zeman, Miler.

Starostové na Zálesí v letech 1880–1936:

Josef Novotný (1880, 1897–1898, 1900), František Polic (1888), Josef Vaněk (1904), Antonín Bečan (1907, 1909–1912), Václav Kříž (1914), Theodor Stránský (1915, 1918–1919), Vladimír Hloušek (1921), Alexandr Pražák (1922, 1926–1927), Václav Němec (1925), Bohumil Sahulka (1926), Jan Polic (1929), Josef Voženílek (1930–1936).

V roce 1877 se zakoupilo místo na stavbu školy, která byla ukončena roku 1878. Školu tvořila přízemní zděná budova z červených cihel, kde byla jedna třída a učitelský byt. Před budovou se nacházelo hřiště a vedle hřiště stála zvonice se zvonkem. Na něm se oznamoval konec přestávek, ale také klekání a umíráček. Kousek dál byl malý rybníček, který v zimě sloužil dětem ke klouzání. Základní škola měla čtyři ročníky, učila zde česká učitelka Věra Chramostová od roku 1919 do roku 1945, poslední dva roky před reemigrací vyučoval Vladimír Průšek.



Kapela Zálesí v roce 1926, Antonín Šedivý sedí u bubnu (archiv rodiny Zajíců).



Žáci školy na Zálesí s učitelkou Věrou Chramostovou (archiv rodiny Zajíců).

Věra Chramostová se narodila 5. prosince 1894 a na Zálesí nastoupila po absolvování studií. Byla velmi váženou a ctěnou osobou, kterou respektoval každý Zálesák. Učila zde starší i mladší generace a její doménou byla divadelní i dětská vystoupení, kulturní a společenské akce v obci. Bez paní učitelky by ani nebyl na Zálesí žádný kulturní život. Zasvětila celý svůj život práci s dětmi, naučila je česky číst i psát a díky ní mohly úspěšně pokračovat v páté třídě v sousední Hulči. Dokonale dokázala v jedné místnosti vedle sebe vzdělávat vlastně čtyři ročníky. Kromě povinných předmětů včetně tělocviku, výtvarné výchovy a zpěvu učila ruštinu i ukrajinštinu a vštěpovala dětem nenásilnou formou základy správného chování, ctít a mít rád rodiče, prarodiče, rodnou vesnici a své spolužáky a kamarády. Roku 1932 se Věra Chramostová také vydala spolu se skupinou 176 Čechů z různých koutů Volyně pod vedením Henrika Svárovského na zájezd do tehdejšího Československa. Na cestu jim byl vystaven jeden společný pas. V roce 1947 reemigrovala do své vlasti a působila ve škole v Drmoulu. Zemřela v Mariánských Lázních v roce 1974. Všichni bývalí žáci na svoji paní učitelku vždy s láskou vzpomínali, ať už na společných setkáních nebo v rodinných kronikách či na stránkách Zpravodaje.



Paní učitelka Věra Chramostová - rok 1932 (archiv Antonína Holce).

Nejbližší pravoslavný chrám, Cyrilo-Methodějská církev, byl v nedaleké Hulči. Pravoslavné bohoslužby ve škole před velkým obrazem Pána Ježíše vykonával český farář z Hulče Antonín Zajíc, který také dojížděl do této školy vyučovat náboženství. V roce 1882 se obyvatelé Zálesí složili na koupi zvonku, který byl vysvěcen hulečským farářem českobratrské víry Františkem Kašparem 10. srpna téhož roku a na tento den se slavilo posvícení. Velký zvon byl umístěn na pětimetrovém sloupu u školy a zvonilo se každé poledne a navečer před každým svátkem. V roce 1994 byl v obci postaven pravoslavný kostel Nanebevzetí Panny Marie. První mše se konala 28. srpna 1994 a dne 30. září 1994 byl trůn posvěcen.

Podle databáze Vojenského historického archivu Ministerstva obrany Praha se v řadách legionářů během 1. světové války zúčastnilo bojů 20 vojáků ze Zálesí. V řadách příslušníků čs. vojenských jednotek v zahraničí za 2. světové války bojovalo 87 vojáků ze Zálesí. V těžkých bojích v Karpatech zemřeli: Švejda Vladimír 10. 9. 1944, Vaněk Emil 9/1944, Kříž Jaroslav 15. 9. 1944, Malý Petr 20. 9. 1944, Hloušek Jaroslav nezvěstný a Vohralík Václav se vrátil z války jako invalida s trvalými následky.

Nejpočetnější rodiny na Zálesí: Bečanovi, Čechovi, Hlouškoví, Jasanovi, Králíčkoví, Křížovi, Malých, Němcovi, Štípkovi, Vaňkovi a Voženílkovi. Potomci těchto rodin paní Evženie Blažková (rod Hloušků) a Vlasta Ransdorfová (rod Bečanů) budou vyprávět dva příběhy ze Zálesí.

Závěrem bych připojila několik informací k osobě paní učitelky Věry Chramostové. Pátrala jsem v místě jejího posledního působení v Drmoulu, kde se našli bývalí žáci pan Vladimír Janeček a Oldřich Satrapa (oba je učila ruštinu ve 4. třídě v roce 1953) a napsali o ní krásnou vzpomínku.



Bývalý žák Josef Vohralík před budovou školy v roce 2012 (archiv rodiny Holcových).



Hřbitov v Zálesí v roce 2012 (archiv rodiny Holcových).

Paní učitelka Věra Chramostová učila v Drmoulu na základní škole ruštinu a samozřejmě i ostatní předměty. „Věra Ivánovna“, tak si přála, aby ji žáci oslovovali v hodině ruštiny. Kulhala, jednu nohu měla nepohyblivou. Bydlela v Drmoulu u rodiny Satrapových, na Sekerské ulici čp. 114. Tady si ji všichni pamatují už jako starou paní. Učila zde několik let až do důchodu. Rodinu neměla. Často ale navštěvovala nějaké známé v Mariánských Lázních v ulici Na Průhonu. Pak se odstěhovala, asi do Mariánských Lázní. Rodina Satrapových dostala později parte a byla jí na pohřbu. Pan Oldřich Satrapa našel toto parte doma a z toho jsme se dozvěděli další údaje. Paní učitelka Věra Chramostová zemřela dne 23. ledna 1974 ve věku 79 let. Dne 31. ledna 1974 měla pohřeb v Karlových Varech. Za pozůstalé jsou uvedeny neteř Ala Korovopusková a Eva Zarycká.



Pobožnost u hrobu Policových - rok 2012 (archiv rodiny Holcových).

Zpracovala: Marie Čonková

Zdroje:

Památní kniha Zálesí z let 1871–1936, Čechoslovan, V. Švihovský, 1911, Z historie jedné rodiny, Miroslav Němec, 1999, Album vzpomínek na Volyň V., Antonín Holec, 2010, databáze VHA MO Praha.



Obchod v Zálesí v roce 2012 (archiv rodiny Holcových).

Zálesí - Dokonalá česká vesnice

Vyprávění Vlasty Ransdorfové

Rodačka ze Zálesí, paní Vlasta Ransdorfová, rozená Balounová, se narodila 9. září 1934 ve vesnici v této vesnici na území dnešní Ukrajiny jako první z pěti dětí českých zemědělců. Kořeny její rodiny sahají do středních a východních Čech. „Tatínek mojí maminky se narodil v Kratonohách u Hradce Králové. Dědeček Baloun pocházel z Horních Počapel u Berouna a odjížděl na Volyň jako dítě.“ Začátky českých rodin na Volyni byly těžké. Každá rodina dostala část lesa, který bylo třeba vymýtit, spalo se v zemljankách, než se postavily skutečné domy a založily vesnice. V českých obcích rostly školy, kostely, knihovny, vzkvétal kulturní a spolkový život. Paní Ransdorfová chodila ve vesnici Zálesí založené podle kroniky v roce 1871 do české jednotřídky. Ve vsi byl kromě školy také obchod pana Bečana, chléb se ale pekl doma, větrný mlýn pana Vaňka, kam se jezdilo s obilím, hospoda, tzv. vartovna – strážní věž – a sportovní hřiště. V Zálesí fungovala i hudební kapela složená z místních hudebníků. Po sovětsko – polské válce, která skončila v roce 1921 porážkou Rudé armády, byla Volyň rozdělena. Její západní část připadla Polsku, východní část zůstala součástí Ukrajiny. Opětovné spojení nastalo 1. září 1939, kdy se obě části Volyně ocitly pod nadvládou SSSR. „Já jsem se narodila v roce 1934, kdy naše západní část Volyně byla součástí Polska... Aniž bych vytáhla paty z rodné vsi, tak jsem se v roce 1939 ocitla v Sovětském svazu. Když pak v roce 1941 Hitler napadl Sovětský svaz, patřili jsme Německu. A potom znovu „Sovětský svaz.“ A jak vypadal sovětský režim? Tvořily se kolchozy a sovchozy, movití obyvatelé byli vyváženi na Sibiř, začala úřadovat NKVD, panoval hlad a bída. „Když přišli Sověti, začalo být opravdu zle. Okamžitě začali lidi členit – buržuj, kulak a tak. Nás de facto zachránilo, že přišli Němci, protože jinak by nás vezli na Sibiř. Rozhodoval možná týden, možná dva, a už bychom se pakovali. Dědeček si totiž před první světovou válkou postavil pěkný dům. Když přijížděli Rusové, viděli ho od silnice a už to začalo: Vot buržuj!“ Situace volyňských Čechů, žijících ve vesnicích pod německou okupační správou, se však mnoho nezměnila. Represálie Sovětů byla nahrazeny násilím ze strany Organizace ukrajinských nacionalistů (banderovců) a terorem nacistů, kteří na Ukrajině vypálili několik set ukrajinských obcí a masakrovali tamní obyvatelstvo. V červenci 1943 byla Němci přepadena i obec Český Malín,



Setkání Vohralíkových s pamětníci - rok 2012 (archiv rodiny Holcových).

přičemž lidé včetně starců a dětí byli v domech zaživa upáleni. Na podzim téhož roku byla nacisty vyvražděna další česká obec – Sergijevka – Michna.

Místo sudetských Němců

V březnu 1944 přišla do oblasti Volyně sovětská armáda, jejíž součástí byl také i československý armádní sbor. V první polovině roku 1944 se do něj přihlásilo téměř dvanáct tisíc volyňských Čechů. „Takže tatínek vstoupil v březnu 1944 do Svobodovy armády. Hlásili se dokonce patnáctiletí a šestnáctiletí kluci. Všichni chtěli bojovat za osvobození Československa, většina – včetně mého tatínka – se účastnila i bojů o Dukelský průsmyk.“ Po osvobození Československa zůstali volyňští Češi, kteří byli příslušníky československé armády, dislokováni v Žatci. Tím se otevřely dveře k jejich návratu do vlasti. Ten probíhal na základě repatriační dohody mezi Československem a Sovětským svazem. Čechů na Volyni zůstalo minimum, z rodiny paní Ransdorfové jenom teta, která byla provdána za Ukrajince. Rodina paní Ransdorfové přijela za tatínkem v roce 1947. Bylo to přesně 11. března, kdy maminka se třemi dětmi vystoupila z vlaku ve středočeských Kolečovicích. Většina volyňských Čechů (jednalo se zhruba o čtyřicet tisíc osob) bylo usídleno na území, které byli nuceni opustit sudetští Němci. Otec paní Ransdorfové si vybral statek v obci Zderaz v podbořanském okrese (dnes okres Rakovník). Na otázku, zda se jí stýská po rodné Volyni, odpovídá paní Ransdorfová: „Ne, ani jednou. Ten pocit, když je člověk v bezpečí, nemá strach o svůj život, ten je k nezaplacení. Jak se střídaly vlády, člověk nevěděl, kdy co přiletí, kdo tě přijde zatknout, kdo tě zabije. Banderovci řekli: „Zítra večer přijdeme, zabiješ prase a připravíš nám to, to a to. A také opravdu přišli a všechno si odvezli do lesa. A nikdo si nedovolil odporovat, protože dobře věděl, jak by skončil.“

Zpracovala: Marie Čonková podle Magazínu edice 101 (Češi, kteří dobyli svět), Lidové noviny 55/2012 (bez obsahových úprav správnosti faktů, údajů a informací).

Zálesí ve vzpomínkách

Vyprávění Evženie Blažkové

„Jmenuji se Evženie Blažková, narozená 1. 3. 1930 na Zálesí, patřící k farnosti v České Hulči farář Zajíčovi, okres Zdolbunov. Vyrůstala jsem v rodině Evženie a Antonína Hlouškových jako prostřední dcera. Na Volyni jsem chodila na Zálesí čtyři roky do české školy. Potom do sedmé třídy v Hulči také do české školy. Do osmé a deváté do ruské na Hlinsku. Rodiče na Volyni vlastnili asi 14 ha pole a jeden hektar lesa.

V Československu jsem se usídlila s rodiči ve Velemyšlevsi na usedlosti 13 ha čp. 22 na Žatecku. Po provdání v roce 1952 za kováře Jiřího Blažka, rodáka z Mirohoště, jsme žili v obci Zálezly 39, Velemyšleves. Vychovali jsme dvě dcery. Od roku 1975 žijeme v Žatci.

V roce 1874 se z vísky Opatovice na Chrudimsku stěhovala rodina vesnického ševce, Hloušková, do Ruska. Mezi čtyřmi syny byl Josef sedmnáctiletý. To byl můj dědeček. Otec mého tatínka. Moje babička, čtrnáctiletá Anna Novotná, se s rodinou stěhovala do Ruska o rok později z vísky Mlékosrby u Poličky. Hlouškovi ještě s jinými rodinami se usídlili na velkostatku v Hulči. Když koupili lesy a chodili je kácet, tak se říkalo: Jdeme kácet za lesy. Tak vznikl název naší vesnice Zálesí. Zálesí byla celá česká vesnice. Čítala 70 čísel popisných. Říkalo se tam Německý konec, neb tam bylo hodně jmen Němcovi. U školy Komárovka a Rafanda.

Občané Zálesí si společnými silami postavili školu. Českou školu. Ve škole učila Věra Chramostová, také tam bydlela. Na Zálesí přišla po skončení studií. Byla částečně invalidní. Nemohla ohnout nohu v koleně. Byl to úraz ze studií. Jinak pro nás byla moc hodná a obětavá. Učila výhradně české děti a po česku, postupně po sobě pět let. Tak že to byl už docela dobrý český školní základ. Každou druhou neděli do školy dojížděl z Hulče český farář Zajíč a sloužil české bohoslužby. Obchod koloniální vlastnili Průškovi, Češi. Byl u nás hřbitov, poslední odpočinek našich předků. Hospoda, při ní taneční sál a jeviště, kde se také hrála česká divadla. Za vesnicí měli větrný mlýn Vaňkovi. Menší dechovou kapelu měl můj tatínek Antonín Hloušek, klarinet, jako kapelník. Němec klarinet, Havíř buben, Vaňka bas, Králíček, Hloušek a Vaňka křídlovka, Hloušek, Marek, Vyhnaček, Skalský baskřídlovka. Na Zálesí byli dva kováři: Jiří Malý a Václav Němec. Truhlář Josef Havíř, švec Slávek Krouzlů, jeho žena švadlena. Převážně se pěstovalo obilí, brambory, krmná řepa, ovoce. Ovocné zahrady se prodávaly Židům na stromech. Oni si je sami česali. Také se pěstoval chmel, ale ve válce se zlikvidoval. Nebyl komu prodat.

Pamatuji se, že když k nám přišli v roce 1939 Rusové, založily se kolchozy. Kde byly větší chlévy, byl dobytek. U nás byli svedeni koně. Když přišli Němci, tak si každý své odvedl domů. Jednou v neděli přijeli do vesnice Němci. Někdo jim řekl, že u nás byli koně, tak odvedli dva tažné koně a nechali jen malé hříbě. Bylo to těsně přede žněmi. To bylo starostí, jak sklídit obilí.

V okolních lesích bylo banderovců dost. Jednou večer přišli ke Svobodům. Svobodovi měli tři děti. Při nadávání a bití se nejmladší Vašík tak vylekal, že se z toho pomátl. Už nikdy se z toho nedostal. Byl jako tichý blázen.

Nikomu nic nedělal, ale k životu to nebylo. Když mu rodiče zemřeli, tak byl v ústavu. Tam zemřel asi ve čtyřicátém roce svého života na chřipku. Ze Zálesí do české armády narukovali všichni mladí chlapci a muži povinní vojenskou službou. Také jedno děvče, Věra Venigrová.

Dne 9. listopadu 1991 jsme měli první setkání Zálesáků v obci Chrástany na Rakovnicku. Pořádaly to sestry Marie Malafová a Libuše Čeňková, rozené Sahulkové. Za Zálesáky na Moravě Josef Vohralík. Patří jim za to srdečný dík. Bylo to po dlouhé době, ale přece. Všichni rodilí Zálesáci jsou již v pokročilém věku. Každý, komu to jen trochu zdraví dovoľovalo, přišel. Účast byla hojná. Sešla se nás necelá stovka.

Každý se tam představil a řekl něco o sobě. Bylo to hezké. Budeme teď dlouho vzpomínat a žít v naději, že se zase někdy setkáme.

Pan B. Stránský tam přednesl básničku o našem Zálesí.

*Ty naše Zálesí vesničko za lesy,
bylas nám vždycky, jak rodná máma,
a dodnes jsi v duchu s námi.*

*Zlé časy každý z nás prožil,
a mnohý ve válce svůj život složil,
často vzpomínám na ty hoší,
čím zhřešili, že nedošli.*

*My jsme se rozešli skorem jako děti
a dnes se tu scházíme po půl století.
Když něžné barvy jara zazáří v prvních
květech,
v hlavě zní píseň stará po tolika letech,
vzpomínám zas znova,
že učila nás Věra Chramostová,
měla nás jako své děti
a budila u nás lásku k vlasti,
vzpomeňme jak slavné poutě a posvícení u
nás byli,*

*a jak všichni Zálesáci spolu družně žili,
tenkrát nám všem bylo hej,
vždyť pivo nám čepoval Chmurovský.
Domovem naším máme teď,
vlast svých předků naší Českou zem,
Zálesí vesničko moje na Volyni
po tobě stejně stýská se mi.*

Zpracovala a gramaticky upravila Marie Čonková podle popisu obce Zálesí z Volyňské sbírky novodobých českých dějin, Národní muzeum Praha. Rok uveřejnění 1992.

Seznam emigrantů ze Zálesí

Baloun Josef 1908, Balounová Evženie 1911, Vlasta 1934, Olga 1936, Emílie 1946, Zderaz, okres Rakovník

Bečan Antonín 1867, Vladimír 1924, Bečanová Anna 1869, Vrbice, okres Rakovník

Bečan Vladimír 1909, Vladimír 1927, Bečanová Anna 1913, Emílie 1934, Jiřina 1936, Hokov, okres Rakovník

Bečan Emil 1912, Miroslav 1936, Jan 1940, Bečanová Helena 1918, Olga 1935, Siřem, okres Louny

Bečanová Marie 1904, Slavěna 1927, Běsno, okres Louny

Bureš Josef 1903, Vladimír 1921, Burešová Marie 1875, Marie 1906, Emílie 1927, Libuše 1930, Herstošice, okres Karlovy Vary

Čech Jan, Josef 1928, Čechová Anna 1907, Marie 1928, Popice, okres Břeclav

Čechová Božena 1884, Kolečovice, okres Rakovník

Danda Emil 1909, Hloušková Věra 1892, Brníčko, okres Olomouc

Dandová Anastazie 1918, Libuše 1939, Seletice, okres Šternberk

Doubešová Jiřina 1930, Dobříčany, okres Louny

Gabriel Vladimír 1912, Jiří 1935, Rostislav 1945, Gabrielová Anastazie 1912, Běsno, okres Louny

Havíř Josef 1899, Vladimír 1930, Havířová Marie 1905, Velemyšleves, okres Louny

Hloušek Antonín 1896, Jiří 1933, Hloušková Marie 1890, Evženie 1904, Evženie 1930, Velemyšleves, okres Louny

Hloušek Josef 1893, Emil 1920, Evžen 1927, Jaroslav 1946,

Hloušková Emilie 1898, Libuše 1925, Bukov, okres Rakovník

Hloušek Václav 1895, Vladimír 1932, Rostislav 1944, Hloušková Žofie 1900, Eugenie 1928, Minice, okres Louny

Hloušek Vladimír 1904, Hloušková Emilie 1910, Libuše 1934, Zdenka 1937, Truzenice, okres Louny

Hloušek Josef 1911, Václav 1944, Hloušková Jarmila 1917, Olga 1941, Žamberk, okres Ústí nad Orlicí

Hloušková Naděje 1890, Soběchleby, okres Louny

Houšek Josef 1893, Houšková Antonie 1891, Vohaneč, okres Karlovy Vary

Chramostová Věra 1894, Žatec, okres Louny

Iránek Josef 1889, Iránková Marie 1900, Mladějovice, okres Šternberk

Iránek Vladislav 1901, Iránková Věra 1902, Vojkovice, okres Brno-venkov

Jahoda Antonín 1908, Viktor 1931, Jahodová Žofie 1913, Eugenie 1937, Soběchleby, okres Louny

Jasan František 1899, Jasanová Emílie 1895, Vrbice, okres Rakovník

Jasan Vladimír 1902, Jasanová Olga 1908, Jarmila 1928, Herstošice - Zlatá Hvězda, okres Karlovy Vary

Jasan Antonín 1924, Jaroslav 1928, Jasanová Marie 1902, Běsno, okres Louny

Klas Josef 1930, Jaroslav 1933, Mstislav 1943, Klasová Anna 1873, Žofie 1907, Anastazie 1912, Jiřina 1936, Zderaz, okres Rakovník

Klas Vladimír 1928, Klasová Olga 1920, Hořovičky Nové, okres Rakovník

Klose Antonín 1903, Václav 1914, Josef 1930, Jaroslav 1933, Klosová Anna 1873, Anastazie 1912, Miroslava 1943, Žofie 1907, Jiřina 1936, Zderaz, okres Rakovník

Kolovratník Josef 1877, Vladimír 1899, Kolovratníková Anna 1878, Libuše 1908, Emilie 1941, Švihov, okres Rakovník

Kop Vladimír 1878, Stanislav 1941, Kopová Valerie 1909, Eugenie 1937, Libuše 1943, Siřem, okres Louny

Králíček Antonín 1891, Josef 1929, Králíčková Emilie 1897, Jarmila 1927, Slomina 1931, Kyje, okres Trutnov

Králíček Jiří 1939, Králíčková Ludmila 1885, Emilie 1922, Siřem, okres Louny

Králíček Jan 1946, Králíčková Anastazie 1890, Alexandra 1910, Mutěnin, okres Domažlice

Krouza Vladimír 1892, Josef 1931, Krouzová Anna 1927, Antonie 1937, Tatinná, okres Louny

Kříž Antonín 1891, Křížová Marie 1894, Běsno, okres Louny

Kříž Teofil 1918, Křížová Miroslava 1924, Vahaneč, okres Karlovy Vary

Kříž Emil 1927, Strachotín, okres Břeclav

Kříž Antonín 1923, Praha, hlavní město Praha

Křížová Marie 1877, Alžběta 1917, Olešovice, okres Plzeň-sever

Kubišta Karel 1878, Mladějovice, okres Šternberk

Kudibal Václav 1918, Vroutek, okres Louny

Lucuk Jan 1882, Vladimír 1941, Lucuková Anna 1892, Emilie 1919, Soběchleby, okres Louny

Máchová Věra 1925, Hořovičky, okres Rakovník

Malý Josef 1902, Jiří 1909, Alexandr 1911, Emil 1937, Vladimír 1942, Malá Věra 1907, Žamberk, okres Ústí nad Orlicí

Malý Václav 1904, Jaroslav 1944, Malá Antonie 1916, Helena 1939, Jiřina 1946, Ondřejovice, okres Jeseník

Malý Bohumil 1914, Malá Marie 1920, Slavěna 1940, Nina 1944, Horní Žandov (Obersandau), okres Cheb

Malý Alexandr 1911, Malá Emilie 1927, Emilie 1944, Běsno, okres Louny

Matátko Josef 1904, Třeskonice, okres Louny

Matějka Josef 1909, Matějková Antonie 1907, Emilian 1934, Zderaz, okres Rakovník

Matouch Antonín 1902, Alexandr 1927, Matouchová Marie 1867, Anna 1904, Emilie 1930, Staňkovice, okres Louny

Mráz Vladimír 1915, Mrázová Anna 1926, Emilie 1947, Mladějovice, okres Šternberk



Němec Jan 1870, Antonín 1907, Josef 1895, Václav 1903, Evžen 1940, Němcová Marie 1887, Emilie 1908, Naďa 1910, Eugenie 1937, Jiřina 1936, Horní Žandov (Obersandau), okres Cheb

Němec Josef 1895, Vladimír 1926, Němcová Olga 1898, Úbočí (Amonsgrün), okres Cheb

Němec Mikuláš 1895, Jaromír 1934, Miroslav 1932, Světozár 1936, Hvězdoslav 1939, Němcová Marie 1908, Alice 1946, Praha IX., hlavní město Praha

Němec Josef 1910, Mikuláš 1934, Němcová Marie 1913, Ludmila 1924, Jiřina 1937, Irena 1944, Ludmila 1946, Velké Losiny, okres Šumperk

Němec Vladimír 1878, Němcová Barbora 1872, Antonie 1889, Marie 1874, Marie 1892, Velké Losiny, okres Šumperk

Němec Jindřich 1923, Němcová Marie 1892, Popice, okres Břeclav

Němec Václav 1913, Stará Lhota, okres Klatovy

Ničeová Emilie 1890, Velemyšleves, okres Louny

Pilchová Naděžda 1909, Alice 1933, Evženie 1934, Kolečovice, okres Rakovník

Polic Josef 1872, Policová Anna 1882, Poustka (Oedt), okres Cheb

Polic Jan 1888, Policová Emilie 1895, Mladějovice, okres Šternberk

Pražák Alexandr 1886, Pražáková Marie 1892, Zderaz, okres Rakovník

Pražák Josef 1895, Pražáková Naděje 1898, Antonín 1922, Ira 1929, Velké Losiny, okres Šumperk

Prušek Antonín 1883, Prušková Marie 1892, Kolečovice, okres Rakovník

Prušek Vladimír 1910, Vladimír 1946, Prušková Nina 1922, Běsno, okres Louny

Prušek Josef 1940, Prušková Evdokia 1920, Ložiny, okres Podbořany

Řehounek Vincenc 1875, Václav 1911, Emil 1935, Jaroslav 1940, Řehouňková Marie 1876, Naděje 1912, Mariánské Lázně, okres Cheb

Sahulka Bohumil 1879, Alexandr 1904, Sahulková Julie 1882, Eugenie 1909, Marie 1934, Libuše 1938, Herstošice, okres Karlovy Vary

Sahulka Antonín 1903, Josef 1929, Sahulková Nina 1907, Kluček, okres Louny

Sajlerová Milánie 1943, Běsno, okres Louny

Sedláček Jaroslav 1909, Jiří 1937,

Sedláčková Věra 1912, Tuchořice, okres Louny

Sitinský Josef 1904, Vladimír 1944, Sitinská Marie 1866, Anna 1909, Jeseník (Frývaldov), okres Jeseník

Stránský Teodor 1868, Josef 1905, Josef 1932, Jaroslav 1928, Stránská Anna 1878, Antonie 1908, Jiřina 1935, Popice, okres Břeclav

Stránská Anna 1878, Hořesedly, okres Rakovník

Svoboda Václav 1898, Václav 1930, Svobodová Kateřina 1869, Naděje 1902, Marie 1929, Běsno, okres Louny

Svobodová Lidie 1893, 1921, Železná (Eisendorf), okres Domažlice

Šedivý Vladimír 1882, Antonín 1890, Rostislav 1913, Šedivá Emilie 1893, Marie 1923, Naděžda 1921, Ležky, okres Louny

Škrancová Evženie 1932, Velemyšleves, okres Louny

Štípek Alexandr 1895, Jaroslav 1903, Miloslav 1922, Štípková Julie 1889, Marie 1891, Nina 1903, Siřem / Velemyšleves, okres Louny

Tesařová Marie 1932, Zderaz, okres Rakovník

Toušek Miroslav 1944, Toušková Anna 1921, Anna 1924, Velké Losiny, okres Šumperk

Vaněk Antonín 1900, Antonín 1929, Vaňková Marie 1900, Marie 1925, Tuchořice, okres Chomutov

Vaněk Josef 1903, Vaňková Žofie 1907, Marie 1914, Antonie 1929, Emílie 1940, Úbočí (Amonsgrün), okres Cheb

Vaněk Antonín 1894, Vladimír 1908, Vaňková Libuše 1922, Marie 1934, Naděžda 1907, Milena 1931, Běsno, okres Louny

Vaňha Jaroslav 1908, Vladimír 1944, Vaňhová Emílie 1942, Jiřina 1936, Libuše 1916, Heřmanov, okres Rakovník

Venigrová Ludmila 1888, Hořovičky Nové, okres Rakovník

Větrovcová Naděje 1905, Jiřina 1936, Žatec, okres Louny

Větrovcová Jiřina 1936, Heřmanov, okres Rakovník

Vohralík Václav 1908, Josef 1936, Vohralíková Slavěna 1915, Mladějovice, okres Šternberk

Vozáb Josef 1913, Evženie 1938, Vozábová Antonín 1933, Olga 1914, Vysočany, okres Chomutov

Voženílek Antonín 1895, Josef 1922, Voženílková Ludmila 1900, Nina 1925, Velemyšleves, okres Louny

Voženílek Václav 1906, Voženílková Marie 1870, Libuše 1933, Marie 1909, Marie 1931, Měcholupy, okres Louny

Voženílková Emílie 1895, Hořesedly, okres Rakovník

Výzva

Máte-li fotografie, dokumenty, kroniky a jiné předměty vztahující se k obci Zálesí, prosím, ozvěte se nám.

E-mailové adresy jsou **srbecky@me.com**, **sircovic@gmail.com**, **cesky.volynak@seznam.cz**, **volynacimk@seznam.cz**, poštovní adresa je SČVP, z.s., Sokolská 486/33, 120 00 Praha 2, telefon **+420 777 798 820**.

Příspěvky na tisk srpen - září 2025



Region Litoměřice

Miluše Kovačiková 500 Kč, Mikuláš Prošek 300 Kč, Ing. Jaroslav Lachman 1 000 Kč, Radka Váňová 200 Kč, Václav Větrovec 200 Kč, Soňa a Šárka Novákovy 1 000 Kč, Jaromír Janouch 300 Kč, Jiří a Věra Albrechtovi 400 Kč, Mgr. Anna Švihlíková 200 Kč, Jan Bohatec 200 Kč, Vlastimil Šebesta 200 Kč, Jiřina Vacková 100 Kč, Miluše Dvořáková 300 Kč, PaedR. Jaroslav Moravec 200 Kč, Dobromila a Rostislav Knobovi 200 Kč, Irena Pötsová 200 Kč, Jaroslav Opočenský 500 Kč, Miroslava Klepsová 500 Kč

Region Šumperk

Vladimír Hajný 700 Kč

Region Moravskoslezský

Ing. Jaroslav Hajný 1 000 Kč

Region Hlavní město Praha

Ing. Václav Vohralík 700 Kč

Region Uničov

Josef Vohralík 300 Kč

V Suchdole n. Odrou přispěli:

Vladimír Knob 500 Kč, manželé Dana a Miroslav Kuboví 500 Kč



Gratulujeme!

Region PODOŘANY

V měsících říjnu a listopadu oslaví svoje narozeniny paní **Anna Cajthamrová** - 82 let, rodačka ze Zdobunova, dnes Siřem, paní **Vlasta Lněničková** - 88 let, z Buršovky, dnes Podbořany, a pan **Jan Vanžura** - 75 let, Oploty. Srdečně gratuluji jmenovaným i nejmenovaným oslavencům.

Region BROUMOV

V měsíci říjnu oslaví životní jubileum 81 let paní **Marie Černochová**, narozena v Újezdce na Volyni, nyní bytem Broumov - Benešov.

Přejeme hodně zdraví, štěstí a rodinnou pohodu.

Region MOHELNICE

V listopadu oslaví 82 roků **Kašparová Marie** z Ostrova, 91 roků **Machovská Libuše** z Chomouta a 75 roků **Ludvík Jaromír** z Úsova.

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a mnoho štěstí do dalších let.

Region TEPLICE

V měsíci prosinci oslaví své 83. narozeniny pan **Josef Marek** z Filipova u České Kamenice, rodák z Velkého Špakova.

Jubilantovi přejeme stálé zdraví a neutuchající elán do dalších let.

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V říjnu slaví paní **Jarmila Žmolíková**, roz. Blahošová, nar. Opava, bytem Luhačovice – 75 let; **Marie Kubištová** roz. Oberajtrová, nar. Pokosy, bytem Krnov – 83 let.

V listopadu slaví paní **Marie Podešvová**, nar. Rusín, bytem Kroměříž - 75 let; **Marie Seitlová**, nar. Bílá Kruhle, bytem Nový Jičín - 85 let;

paní **Ludmila Muchová** roz. Kohoutková, nar. Pogorilovka, bytem Bruntál 88 let; a paní **Vlasta Barochová** roz. Rejzková, nar. Moskovština, bytem Kopřivnice – 90 let.

Všem jubilantům přejeme jen dny plné zdraví, vitality, pohody, radosti, spokojenosti a také štěstí.

Region ŽATEC

V říjnu slaví 75 let **Ludmila Dolejšová** z Volkova, nyní Ostrov nad Ohří, 89 let **Ludmila Fraňková**, roz. Šalamounová z Podhájců, nyní Žatec, 83 let **Ing. Miroslav Kadavý** z Kvasilova, nyní Louny, 95 let **Alžběta Němečková**, roz. Veselovská z Michalovky, nyní Žatec, 86 let **Slávka Podolníková**, roz. Matějčuková z Dlouhého Pole, nyní Žatec, 81 let **Božena Řapková** z Hošče, nyní Milčeves, 86 let **Jaroslav Vlasák** z Rovna, nyní Kounov, 50 let **Stanislava Vršecká**, roz. Brůhová z Novin Českých, nyní Proboštov.

V listopadu oslaví 70 let **Eliška Dvořáčková**, roz. Kelnerová z Dorohostají, nyní Holedeč, a 88 let **Marie Horáčková** z Ulbárova, nyní Žatec.

Všem jubilantům hodně zdraví a štěstí do dalších let.

Region BRNO

V říjnu oslavuje 90 let pan **Miroslav Rejchrt** z Michalovky, nyní Brno, 75 let paní **Zdeňka Procházková** z Brna, 55 let paní **Hana Tauberová** z Němčiček u Židlochovic.

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region OLOMOUC

V listopadu oslaví 88 let pan **Vladimír Polák** z Mirohoště, nyní Hněvotín, 75 let pan **Ing. Vladimír Krušina** z Olomouce.

Oběma oslavencům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region PRAHA VYŠEHRADEK

V říjnu slaví 98. narozeniny **doc. MUDr. Alexandr Muratov** z Kyjeva, nyní z Prahy, a 82. narozeniny **Ing. Vlasta Chromá** ze Zdobunova/Hulče, nyní z Benešova. Naším oslavencům do dalších let přejeme co nejlepší zdraví a maximum životní pohody.

Region LITOMĚŘICE

V říjnu oslaví 50 let **Jiří Albrecht** z Českého Boratína, 83 let **Miluše Dvořáková** z Mirohoště, 87 let **Stanislava Grindlerová** ze Semidub, 92 let **Jindřich Hořenín** z Mirohoště.

V listopadu oslaví 55 let **Jaroslava Rousová** (Opočenská) z Boratína, 80 let **Mgr. Alena Malimánková** z Českého Zavidova, 97 let **Zdena Furmanová** z Mirohoště, 84 let **Bohuslav Škrabal** z Bojarky.

Oslavencům přejeme hodně zdraví a pohody.

Region ŠUMPERK

V říjnu oslaví 73 let paní **Soňa Cinegrová** z Libiny, 78 let pan **Václav Kynšt** ze Zábřehu, 76 let pan **Jaroslav Miller** z Víkřovic, 82 let pan **Václav Michálek** z Loučné nad Desnou, 90 let paní **Emilie Nesvadbová** ze Šumperka a 78 let pan **Bohumil Re** z Nového Malína.

V listopadu oslaví 75 let paní **Zdena Bartoníková** z Rapotína, 85 let paní **Věra Jenčková** ze Šumperka, 77 let paní **Marie Linhartová** z Dlouhomilova a 88 let pan **Jaroslav Sodomek** ze Šumperka.

Všem oslavencům blahopřejeme a přejeme pevné zdraví.

Region HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V říjnu oslaví 92 let **PhDr. Miloslava Žáková CSc.** z Kupičova, nyní Praha, 87 let **Josef Krouský** z Jezírka, nyní Rakovník, 86 let **Jiřina Orltová** z Martinovky, nyní Praha.

V listopadu oslaví 100 let **Míla Olivová** z Moštěnice, nyní Horní Libchava, 75 let **Dana Hessová** z Kryr, nyní Roztoky u Křivokláta.

Region TACHOV

V říjnu se dožívá 87 let paní **Evženie Tomšovicová** z Olšanky, nyní z Plzně, sedmdesátiny oslaví s rodinou a přáteli v Milířích pan **Vladimír Rajm**, jeho otec pocházel ze Selenčiny a matka z Rajhorodku, stejně krásné kulatiny oslaví v listopadu s blízkými v Tachově paní **Božena Semecká**, aktivní a pečlivá ekonomka spolku, její rodina pochází z Holovně České. Na žádném setkání nechybí a volyňskými písněmi nás baví pan **Jiří Čermák** z Olšanky, bytem v Berouně, kde oslaví v listopadu 96. narozeniny. Všem oslavencům přejeme pevné zdraví, pohodu a krásný podzim.



NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region Moravskoslezský

V srpnu 2025 zemřel ve věku 90 let dlouholetý člen od roku 1990 do konce roku 2024, pan **Vladimír Jeřábek** z Kunína.

Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Brno

Dne 23. 9. 2025 zemřela ve věku nedožitých 82 let paní **Antonie Moravcová**, rozená Hanušová z Račína, naposledy bytem v Brně. Upřímnou soustrast pozůstaté rodině.

Region Podbořany

Ve věku nedožitých 82 let zemřela rodačka ze Sofievy paní **Miroslava Kalkusová**, rozená Plosová, naposledy bytem ve Vroutku. Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Litoměřice

Dne 17. 8. zemřel v 71 letech **Václav Barcal** z Ivanovky, posledně bytem Chrášťany.

Dne 16. září zemřel v nedožitých 100 letech válečný veterán a dlouholetý člen našeho regionu **Radomír Vlk** z Boratína, posledně bytem Chotiněves.

Dne 2. října zemřela ve věku 101 let naše nejstarší členka paní **Růžena Stehlíková** z Novostavců, posledně bytem Čížkovice.

Upřímnou soustrast rodinám a pozůstalým.

Region Žatec

Dne 16. září 2025 zemřela **Ludmila Ondrová**, rozená Zajícová, kterou jsme znali pod jménem "Kamila".

Patřila k zakládajícím členům Sdružení v roce 1990. V regionu Žatec působila jako jednatelka a důvěrnice.

Pracovala i v celostátním výboru v Praze. Ráda se vracela se zájezdy na rodnou Volyň. Pocházela z Novokrajeva a společně s Toničkou Kramnou organizovaly setkání Novokrajeváků v Podbořanech.

Vzhledem ke zhoršenému zdravotnímu stavu dožila v Domově důchodců v Žatci, kde ji často navštěvovali syn a dcera, vnoučata i s pravnoučaty. V červenci v kruhu rodiny oslavila 95. narozeniny. Do posledních chvil se zajímala o dění ve Sdružení a nechávala si předčítat Zpravodaj.

Čest její památce.

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Redakční rada: M. Srbecký, K. Stieberová, E. Š. Langpaulová, N. Chejnovská. Vychází jako občasník. Ve Zpravodaji jsou použity obrázky z fotobanky Canva. Číslo vydání 5/2025. Redaktorka: N. Chejnovská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na N. Chejnovská, Dlouhý Újezd 202, 34701 Tachov. Tiskne: MH Tisk, Bubenská 43, 170 00 Praha 7 Holešovice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č. 6/2025 je 23. 11. 2025. www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 16. října 2025. Číslo 6/2025 vyjde v prosinci.